

sb0060 változások a tánc- és iparművészképzésben /2. rész/
 sb0061 a baranya megyei tanács vb-ülése
 sb0062 előszüret bács-kiskun megyében
 sb0063 kertészeti kiállítás
 sb0064 tűz a békési sportszergyártó szövetkezetben
 sb0065 utószezon az átkelőhajóknál
 sb0066 megbízólevél-átadás /guniea/
 sb0067 kitüntetés /rédei miklós/
 sb0068 kukorica fajtabemutató martonvásáron
 sb0069 új magyar nagykövet az egyesült államokban
 sb0070 magyar kormányküldöttség utazott Libiába
 sb0071 évadnyitó a pécsi nemzeti színházban
 sb0072 iskolaszertár dőlt össze balmazújvároson
 sb0073 üdvözlő távirat - Libia
 sb0074 hazánkba érkezik a burmai államfő
 sb0075 kitüntetés /donkó gellért/
 sb0076 az ifjuság a békéért
 sb0077 időjárásjelentés
 sb0078 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0079 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: sebestyén tibor, halasi györgy, oltványi ottó

21.11 /mti/ er 310883 1837

- v é g e -

--

Belföldi hírek

budapest, 1983. szeptember 1. bel s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

budapesti lakásépítések

1983. szeptember 1. - szeptembertől a fővárosban több ezer új lakást adnak át. az előzetesen kialakított ütemterveknek megfelelően, arra lehet számítani, hogy az állami költségvetésből épülő otthonok a tervezett számban elkészülnek, viszont a telepszerűen, magánereőből épülők közül 600-800 lakással kevesebb átadása várható - tájékoztatták a fővárosi tanács beruházási főosztályán az mti munkatársát.

ebben az esztendőben budapesten 17 ezer lakás felépítését tervezik, amelyek közül állami beruházásból 7.200, magánereőből pedig 9.800 otthon kerül tető alá. a magánereőből épülő otthonok többségét, mintegy 6.700 lakást telepszerű formában, 3.100-at pedig egyedi kivitelezéssel valósítanak meg. augusztusig az állami költségvetésből készült otthonokból 3.320 épült fel. sok család költözött új otthonba, egyebek között a iii. kerületi kaszásdűlő lakótelepen, ujbpest városközpontjában, a xiii. kerületi vízafogó lakótelepen, rákoskeresztúron, a xx. kerületben, pesterzsébeten. az év első felébe birtokba vett lakások minősége megfelelő, az esetleges hiánypótlásokat mindenütt időben befejezték a kivitelezők. akadtak olyan épületek is - a budapesti lakásépítő vállalat kivitelezésében készültek -, amelyeket hibamentesen adtak át az építők. ilyen otthonokba a pesterzsébeti és a rákoskeresztúri lakótelepeken költözhetnek a lakók.

a lakásépítési tervek megvalósítása az esztendő hátralévő részében még komoly erőfeszítéseket igényel. a kaszásdűlői lakótelepen az eddig átadott 800 otthoni követően december 15-ig még 1200 lakás építését fejezik be, ujbpesten a második építési ütemben - az árpád uttól északra - ezer lakás készül el, a vízafogó

Lakótelepen pedig még több mint 700 otthon átadását tervezik. a negyedik negyedévben költözhetnek az első lakók a xi. kerületi gazdagréti lakótelepre, ahol 500 lakást vehetnek birtokba a kezelő szervek, illetve az építőközösségek. decemberig - egyebek között - összesen 1300 bölcsődei, 1400 óvodai hely készül el budapesten a lakótelepekhez kapcsolódva, és megépül 4 gyógyszertár és ugyanennyi orvosi rendelő, s több mint 10 ezer négyzetméternyi kereskedelmi létesítmény. /mti/

fr/mi/ag/gw olt
00.10 010983 2187

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

széles választék iskolaköpenyekből - nincs elegendő tornaruha /1. rész/

1983. szeptember 1. - a szokásosnál korábban kezdődött az idei tanév, sokan csak utolsó pillanatban érkeztek haza a nyaralásból, ezért még mindig nagy a forgalom azokban az üzletekben, ahol az iskolaköpenyeket, formaruhákat, tornafelszereléseket árúsítják. a művelődési minisztérium nem ír elő kötelező öltözékeket, de javasolja, hogy egy osztályban lehetőleg egyforma színűek legyenek a köpenyek, illetve a tornaruhák. hogy miben járjanak a gyermekek az iskolába, miben vegyenek részt a tornaórán, ezt az iskolai házirendek írják elő, elvileg a szülői munkaközösséggel egyeztetve az elképzeléseket, ami azonban a gyakorlatban ritkán valósul meg. a felsőbb osztályosoknál évről évre általában azonos színű köpenyeket, tornaruhákat írnak elő és ezt a szülők időben beszerezhetik. az elsősök azonban, ha nem időben vették meg számukra a felszerelést, sokszor nem kapnak már ilyenkor szeptember elején az előírásnak megfelelőt.

a centrumnál az iskolaruházati cikkek legnagyobb forgalmazója az uttörő áruház. a várható forgalomnak megfelelően már fél évvel ezelőtt megrendelték a gyártóktól és a nagykereskedelmi vállalatoktól a szükséges iskolai ruhaneműket. lányok számára a tavalyinál több - 16 ezer - köpenyt rendeltek, nyolcféle fazonban. a mennyiség időben megérkezett, nagyrésze már vevőre talált, de még mindig megfelelő a választék mind fazonban, mind méretben. a fiuköpenyekből kevesebb van, mert a megrendelt 21 ezerből eddig csak 15 ezret kapott meg az áruház. ugyancsak mintegy felét kapták meg eddig a fiu tornanadrágoknak, s a legkeresettebbek, a kékek és feketék már elfogytak, jelenleg piros és zöld kapható. a legtöbb gondot a lányok tornaruhája okozza, a megrendelt 2600-ból eddig mindössze 920 érkezett meg. az áruház a hiányon ndk áruházi cseréből

származó tornaruhákkal igyekezett enyhíteni, ebből azonban nagyon kis mennyiséget tudtak csak beszerezni. tornacipőből van elegendő, a megrendelt 16.800 pár mintegy nyolcvan százaléka már megérkezett az áruházba, s a fennmaradó husz százalékkal jövő héten töltik fel a készletet. a leányok számára még mindig kapható sötétkék egyenszoknya, a sötétkék fiunadrág azonban igen mérethiányos, egyes méretekből nagyon kevés volt, s ez a nyár folyamán már elfogyott.

a ruházati bolt vállalat üzleteiben szintén a tavalyinál több, iskolaköpenyt hoztak forgalomba, s ennek kétharmadát már eladták. a formaruhákkal gondok vannak: a nagyobb lányoknak tudnak szoknyát ajánlani, a legkisebbek számára azonban a soproni ruhagyárból csak szeptemberben érkeznek meg a szoknya.

/folyt. köv./ er
00.11 010983 2642

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

széles választék iskolaköpenyekből - nincs elegendő tornaruha /2. rész/

a fiuknak itt sem tudnak sötétkék, illetve más sötét színű ruhát ajánlani. a matrózbuzok most érkeztek meg, ezekből bőséges a választék a vállalat üzleteiben.

a tornamezek legnagyobb nagykereskedelmi forgalmazója a triál. tájékoztatásuk szerint legnagyobb szállítójuktól, a mosonmagyaróvári kötöttárugyártól ezidén a tavalyihoz hasonló mennyiséget, 400 ezret rendeltek, a gyár azonban már a megrendeléskor is csak 300 ezret igazolt vissza. ebből eddig - alapanyaghiány miatt - csak 120 ezret szállítottak le, s többnyire ezt sem a megrendelt színekben. a gyár a termelési lehetőségektől függően folyamatosan szállítja a kereskedelemnek a tornamezeket, de elképzelhető, hogy sok gyermek csak késő ősszel jut hozzá a tornaruhához. a hiány pótlására a triál a váci kötöttárugyártól 40 ezer tornamezt rendelt, de várhatóan innen is csak késő ősszel kerül a termék a boltokba. fiu tornanadrágokból a triál kellő mennyiséget szállított és szállít az elkövetkezendő napokban is kiskereskedelmi partnereinek, a méretválaszték is kielégítő, a gyártó szövetkezetek azonban nem mindig abból az anyagból és nem olyan színben készítik a tornanadrágokat, mint amire igény van. /mti/

mg/ka/er st olt
00.11 010983 1280

-.-

sb0004 4 160 mtib1004

bevezetés a filozófiába - új tantárgy a középiskolákban

1983. szeptember 1. - az idei tanévtől bevezetés a filozófiába címmel új tantárgy oktatását kezdik meg - évi 55 órában - a középiskolákban. a tananyag két különböző úton közelíti meg a marxizmus alapkérdéseit. az „a”, változat a filozófia fejlődéstörténetének útján juttat el a mai valósághoz, míg a „b”, változat a mindennapi tapasztalatok összefüggéseinek keresztül vezet el a filozófia alapkérdéséig. a tantárgy bemutatja és kifejti az ember és a társadalom, a tudás és a tudomány, az életmód és erkölcs témaköreit.

a két új változat mellett az idei tanévben még oktatható az 1978. évben bevezetett „világnézetünk alapjai”, is. a három tananyag közötti választhatóság lehetővé teszi, hogy az oktatás rugalmasan igazodjék a tanár egyéni elképzeléséhez és a tanulócsoporthoz. az új tantárgy oktatásához szükséges „panoráma”, jellegű tankönyveket, valamint a tanári segédleteket már minden középiskolában megkapták.

az új tantárgy oktatását az országos pedagógiai intézet munkatársai és a szakfelügyelők az egész tanévben figyelemmel kísérik és folyamatosan segítik. a világosság című folyóirat pedig a tantárgy oktatását segítő tanulmányokat jelentet meg.

az oktatásügy szakembereinek szándéka szerint az új tantárgy is segítséget ad majd ahhoz, hogy az ifjúságot nyitottá és fogékonyá neveljék a pedagógusok, olyan fiatalok kerüljenek ki az iskolapadokból, akik alkotó módon gondolkodnak a világról. /mti/

és/pá/er ag olt
00.12 010983 1529

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

magyar berendezések szovjet áruházakban

1983. szeptember 1. - a transelektro külkereskedelmi vállalat és a keripar kereskedelmi berendezéseket és gépeket gyártó vállalat számos versenytársat megelőzve modern áruházi üzletberendezések szállítására és felszerelésére vállalkozott a szovjetunióban. a moszkvai komszomolszkaja téren novemberben megnyíló nagyáruház berendezéseit pontos ütemterv szerint, több mint 160 vasuti konténerben indították utnak, az utolsó tétel ezekben a napokban hagyja el az országot.

a transelektro alig több mint fél éve foglalkozik ilyen üzletberendezések értékesítésével, és máris jelentős üzleti sikereket könyvelhet el. az említett üzletberendezéseken túl újabb félmillió rubeles megállapodást kötöttek a minszki gum és cum áruházakkal. az egyik áruházba még az idén, a másikba jövőre szállítják a berendezéseket. a napokban tárgyalások kezdődnek a moszkvai gum áruház képviselőivel is, a magyar ajánlat szerint a keriparral részt vállalnának az áruházi kiszolgáló rendszer korszerűsítésében. szó van több más moszkvai, ezenkívül örmény városok üzletközpontjainak magyar berendezésekkel való felszereléséről is.

a transelektro piackutatói, együttműködve a keriparral konvertibilis elszámolású országokba is exportálni szándékoznak. ajánlatot készítettek, amelynek alapján igen rövid határidőn belül abu dhabi 14 szövetkezeti áruházát szerelnék fel magyar üzletberendezésekkel. /mti/

sz/s/er sl olt
00.12 010983 1456

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

összecsukható, áttelepíthető konténer-hűtőház

1983. szeptember 1. - megkezdték a salgótarjáni karancshus szövetkezeti vállalat tizvagonos konténer rendszerű hűtőházának kipróbálását. a freongáz hűtőközeggel működő létesítmény a berakodást követően rövidesen elérte a szavatolt 0-5 fok hőmérsékletet. a hűtőház, speciális csuklórendszere segítségével, szabályszerűen összecsukható, vontatóra emelhető és tetszés szerinti helyre átszállítható, s ott egy hét alatt összeszerelhető és üzembe helyezhető. a több mint száz négyzetméter alapterületű tiz vagon befogadóképességű „kockából”, szükség esetén több is egymás mellé telepíthető, s akár össze is nyitható. a konténer - hűtőház - nagyobb teljesítményű agregát felszerelésével - képes a belső hőmérséklet minusz huszonöt fokon tartására.

a salgótarjáni vállalat a berendezést a tavaszi budapesti nemzetközi vásáron fedezte fel az energiagazdálkodási intézet bemutatóján. a beruházás a cölöpalapok megépítésével, a hűtőház helyszínre szállításával és felszerelésével összesen hárommillió forintjába került a husfeldolgozó üzemnek, amelyet azonban új szerzeménye már az idén megszabadít sok százezer forintos bértárolási és szállítási költségtől. az energiagazdálkodási intézet által kifejlesztett praktikus, energiatakarékos és más, jelenleg ismert, hasonló jellegű hűtőház-rendszereknél lényegesen olcsóbb berendezés elsőként a salgótarjáni karancshusnál valósult meg; távolabbi elképzelések szerint segítségével megvalósítható a szakosított hűtőházi tárolás salgótarjában. a konténer-hűtőház nemcsak hus- és élelmiszeripari célokra alkalmas, de a mezőgazdaság sok területén is használható. ezt figyelembe véve - előreláthatólag az őszi nógrád megyei műszaki hónapok alkalmából - országos bemutatót rendeznek, amelyen ismertetik a berendezést és a működtetése során szerzett tapasztalatokat. /mti/

csiz/mfné/er kz olt
00.13 010983 1892

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

magyar kemenceépítők hollandiában

1983. szeptember 1. - a hőtechnika építő és szigetelő vállalat szakemberei két, egyenként 36 kamrás koksoló kemencét építenek hollandiában összesen mintegy 3,7 millió nyugatnémet márka értékben. a kemencéket nszk-beli és holland tervek alapján tűz- és kopásálló anyagokból építik fel. ez igen gondos munkát igényel, mert a kemencék falazatának kialakításakor egy milliméteres hézagot sem hagyhatnak. a berendezéseknek 30 évig zavartalanul, leállítás nélkül kell működniük.

a hőtechnika szakemberei nemrégiben fejezték be az első kemence falazását, a másodikkal pedig szeptember közepéig végeznek. munkájukkal a megrendelők elégedettek, s újabb kemencék építésére kaptak ajánlatot nszk-beli partnerektől. /mti/

be/er sl olt
00.14 010983 0777

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

a magyar vizügyi tudományos élet sikere

1983. szeptember 1. - magyar vizügyi kutatókat választottak a nemzetközi geodéziai és geofizikai unió két tudományos szövetségének vezetőségébe az unió most zárult közgyűlésén. a hamburgban rendezett tanácskozáson, ahol 80 ország szakemberei voltak jelen, az unió keretében működő nemzetközi hidrológiai tudományok szövetsége elnökekül az elkövetkező négyéves időszakra kovács györgy akadémikust, a vizgazdálkodási tudományos kutatóközpont főigazgatóját választották, aki ezzel a nemzetközi geodéziai és geofizikai unió tanácsába is bekerült. a felszíni vizek nemzetközi bizottságának titkára szőlőssi nagy andrás, a vizgazdálkodási tudományos kutatóközpont tudományos főmunkatársa lett. az unió történetében ezzel első ízben választottak szocialista országbeli szakembert valamelyik szövetség élére. /mti/

fgy/mi/sl/gw olt
00.14 010983 0876

-.-

sb0009 4 130 mtib1009

magyar-egyiptomi tudományos konferencia gödöllőn

1983. szeptember 1. - az állattenyésztés genetikai, tartástechnológiai, takarmányozási és közgazdasági kérdéseivel foglalkozó magyar-egyiptomi tudományos konferenciát rendeznek szeptember 5-10. között a gödöllői agrártudományi egyetemen. a tanácskozáson százhusz magyar és hatvan egyiptomi szakember vesz részt, 125 - az állattenyésztési kutatások legújabb eredményeit ismertető - előadás hangzik el.

a gödöllői és az egyiptomi alexandriai egyetem munkatársait csaknem egy évtizedes együttműködés fűzi össze. a két ország szakemberei öt éve kormányközi megállapodás alapján vizsgálják a mezőgazdasági fejlődés biológiai, műszaki és közgazdasági kérdéseit. közös kutatási program szerint vizsgálják a többi között a növénytermesztés és állattenyésztés, az öntözés és vizgazdálkodás, valamint a mezőgazdaság műszaki-technikai fejlesztési lehetőségeinek egyes kérdéseit.

a jelenlegi konferencia résztvevői több mezőgazdasági nagyüzembe is ellátogatnak. /mti/

vir/pá/er kz olt
00.15 010983 1050

--

sb0010 4 150 mtib1010

vetik a repcét zalában

1983. szeptember 1. - megkezdték a repce vetését zalában. a megye legfontosabb ipari növényének számító repceből a tavalyihoz hasonló területet, mintegy 12 ezer hektárt vetnek be. aprómagról lévén szó, a tartós szárazság miatt különösen nehéz dolguk van a vetőknek, mégis munkához kellett látniok, mert a tapasztalatok szerint augusztus végén és szeptember elején földbe kell kerülnie a repcének ahhoz, hogy a hűvös idő beálltára kellőképpen megerősödjön. /mti/

tas/kné/kz/gw olt
00.15 010983 0519

--

sb0011 4 150 mtib1011

uj martonvásári csemegekukorica

1983. szeptember 1. - új taggal gyarapodott a martonvásári nemesítésű csemegekukoricák családja: a közelmúltban állami elismerést kapott a negyedik martonvásáron nemesített csemegekukorica, az mv ideál. az újdonság kitűnő minőségű, kellemesen édes, jól tűri a mélyhűtést, és a tartósítást, s éppen ezért különösen alkalmas hűtőházi és konzervgyári feldolgozásra. középkorai érésű, 16-20 centiméter nagyságu, hengeres alaku, aranysárga csöveket érlel. vetőmagjának elszaporítása már megkezdődött, s egy-két éven belül megfelelő mennyiségben áll a termesztők rendelkezésére. /mti/

dáv/kz/gw olt
00.16 010983 0641

--

sb0012 4 150 mtib1012

diszgyertyák mosonmagyaróvárról

1983. szeptember 1. - bővítik a diszgyertyák választékát a mosonmagyaróvári flexum kommunális vállalat. a különböző méretű, ceruza alaku gyertyákon kívül már a csavart formájukat is gyártják nyolcféle színárnyalatban. a hagyományos gyertyaformák mellett speciális sablonok segítségével készítenek figurákat, egyebek között férfi és női fejeket is parafinból. fedeles mécses készítését is megkezdték. a műanyagpohárba helyezett gyertya fölé kilyukasztott oldalú fémkupakot erősítenek. a lyukakon keresztül a pohárba jut az égéshez szükséges oxigén, a tető viszont megakadályozza, hogy a széljárás eloltsa a mécses lángját.

a választék bővítését a nemrég lezajlott technológiai korszerűsítés tette lehetővé. a vállalat tervezői saját erőből konstruáltak egy gyártó berendezést, amelyet a helybéli szakemberek szereltek össze. az ügyes masina emberi kéz beavatkozása nélkül olvasztja a parafint, elvégzi a mártást és a hűtést is. a gép naponta mintegy 20 ezer szál gyertya előállítására képes. /mti/

mzs/sza/kz/gw olt
00.17 010983 1069

--

bel

- 10 -

1983.09.01.

sb0013 4 150 mtib1013

kömlőszüret hevesen

1983. szeptember 1. - megkezdődött a kömlőszüret heves megyében. a hevesi állami gazdaság - a környék legnagyobb kömlőtermelő üzeme - az idén 65 hektáron termelte a sör fűszerét; megoldotta a szedés gépesítését és a termés megfelelő feldolgozását. a leszedett kömlőt így most már felhasználásra előkészítve szállítják a böcsi-, valamint a kőbányai sörgyárba. a korai fajtákkal kezdett kömlőszüret körülbelül egy hónapig eltart.

az aszályos időjárás a kömlőnek sem kedvezett. a csapadékhiány miatt a fürtjei kisebbek a vártnál, a minősége azonban - a gondos ápolás eredményeként - megfelel a követelményeknek. /mti/

kov/lné/er kz olt
00.17 010983 0675

--

sb0014 4 150 mtib1014

új társulati vízmű épül jászapátiban

1983. szeptember 1. - társulati alapon új vízművet építenek a jászság egyik népes nagyközségében, jászapátiban. az egészséges ivóvízben már szűkölködő település új vízellátó rendszere kilencven millió forintba kerül. a vízműtársulás tagjai ehhez 6.000-15.000 forinttal és tetemes értékű társadalmi munkával járulnak hozzá. a beruházási költség negyven százalékát állami támogatásként kapja a falu. a nagyközség új vízműrendszere 1986-ra készül el. /mti/

end/kné/er kz olt
00.18 010983 0525

--

bel

- 11 -

1983.09.01.

sb0015 4 150 mtib1015

megkezdtek a bányák környékének mezőgazdasági újrahasznosítását

1983. szeptember 1. - megkezdte a bányászkodás miatt a mezőgazdasági termelésből kivont környékbéli területek újrahasznosítását a várpalotai jószerencsét termelőszövetkezet. első lépésben ötszáz hektár ma még használatlan föld talajmunkáit végzik el, aztán - a részletes laboratóriumi vizsgálatok alapján - talajerő visszapótlással, majd fűmagtermesztéssel végül pedig szántóföldi kultúrák vetésével és erdőtelepítéssel folytatják a munkát. a cél az, hogy visszaszerezzék a mezőgazdaságnak az alábányászott földeket. e rekultivációs munkára ez év tavaszán együttműködési szerződést kötött a várpalotai jószerencsét termelőszövetkezet, a veszprémi szénbányák, a veszprémi földhivatal és az országos környezet- és természetvédelmi hivatal közép-dunántúli felügyelősége. megállapodásuknak, s megvalósításának veszprém megyében különös jelentősége van, hiszen a megye területének jelenleg csupán az 50 százaléka hasznosítható mezőgazdasági termeléssel. az iparosítás várpalota környékén igényelte a legnagyobb területet. ott az utóbbi 20 esztendőben csak a bányászkodás következtében több mint ezer hektárral csökkent a mezőgazdasági terület. a várpalotai jószerencsét termelőszövetkezet uttörő szerepet vállalt az újrahasznosításban, s tapasztalataik alapján hasonló munkát terveznek majd az ajkai, a dudari és a balinkai bányák környékén is. /mti/

bév/nné/er kz olt
00.18 010983 1442

--

sb0016 4 170 mtib1016

„hangolnak,, a szarvasbikák

1983. szeptember 1. - megkezdült a vértess, alkonyatkor már hangolnak a vadon koronás királyai, a szarvasbikák. a szarvasbögésre - az ősz legszebb vadászeseményére - nagy gonddal készültek fel a hegység rengetegében gazdálkodó vadásztársaságok: megtisztították a cserkelőutakat, kijavították a leshelyeket, újakat építettek, rendbehozták a vadászok szálláshelyeit. a hivatásos vadászok, vadőrök alkonyatkor és napfelkelte idején nagy figyelemmel kísérik

bel

- 12 -

1983.09.01.

a vadak mozgását, igyekeznek „feltérképezni”, a kilövésre szánt trófeás állatok tartózkodási helyét, vonulásuk útját. erre az idén különösen szükség van, mivel a hosszú ideig tartó aszály megzavarta a vadak megszokott mozgását; egyes vizlelő-helyek kiszáradása miatt az állatok más vidékekre csoportosultak át. /mti/

dáv/kz/gw olt
00.19 010983 0831

--

sb0017 4 150 mtib1017

vaddisznóvadászat

1983. szeptember 1. - borsodban még csak viaszérésben van a kukorica, a szaga azonban máris vonzza a vaddisznókat: valóságos inváziót indítottak a most bőséges takarmányt ígérő kukoricatáblák felé. mivel a hivatlan vendégek nemcsak esznek, de le is tarolják a termést a megye vadászárságai ellenakciót indítottak. a taktaközben, a bodrogi közeli részeken, valamint szin és dél-bükk környékén puskával várják a vadakat, s egy-egy hétvégén ötszázat is kilőnek. ezt természetesen nem jelenti azt, hogy kiirtják a megye erdeiből a vaddisznókat. csak annyira apasztják az állományt, hogy a vaddisznók az erdőben is elegendő eleséget találjanak. /mti/

kör/kz/gw olt
00.19 010983 0693

--

bel

- 13 -

1983.09.01.

sb0018 4 180 mtib1018 /közönségszolgálat/

iránytaxi a belvárosban

1983. szeptember 1. - csütörtöktől - egyelőre két hónapig, kísérletként - iránytaxi-járatot indított a fővárosi autótaxi vállalat a madách imre téri és a rosenberg házaspár utcai szakorvosi rendelőintézet között.

a 6-os autóbusz utvonalának korábbi megváltoztatása miatt a két egészségügyi intézmény közötti közlekedés nehézséget okozott az idős, beteg embereknek. az ötforintos viteldijjal közlekedő iránytaxi utvonala: madách imre tér-anker-köz-majakovszkij utca-tanács körut-bajcsy-zsilinszky ut-lengyel gyula utca-rosenberg házaspár utca. visszafelé: rosenberg házaspár utca-nagy ignác utca-szalay utca-szemere utca-szent istván körut-marx tér-bajcsy-zsilinszky ut-tanács körut-madách imre tér.

a főtaxi barkas mikrobuszai huszpercenként közlekednek, minden nap reggel 8-tól 20 óráig. a megállóhelyek, amelyeket táblák is jeleznek: madách imre tér 2. /szakorvosi rendelőintézet/-bajcsy-zsilinszky ut 19. /taximegálló/-rosenberg házaspár utca 21. /taximegálló/. visszafelé: rosenberg házaspár utca 21. /taximegálló/-a 15-ös busz megállója a szemere utca és a markó utca kereszteződésénél-a 6-os busz megállója a bajcsy-zsilinszky utnál-a bajcsy-zsilinszky ut és a báthori utca kereszteződése-a 70-es trolis megállója a bajcsy-zsilinszky ut és a lengyel utca kereszteződésénél-madách imre tér 2. /mti/

sr/ka/ig ag olt

08.10 010983 1373

--

sb0019 4 130 mtib1019

megnyílt a fővárosi tanács központi ügyfélszolgálati irodája

1983. szeptember 1. - csütörtökön a tanács körut 28. szám alatt megkezdte működését a fővárosi tanács központi ügyfélszolgálati irodája. a széles körű jogi felvilágosítás és tanácsadás mellett ezentúl itt intézik a munkakönyvek kiállítását és kiadását, az anyakönyvi okiratok beszerzését külföldről, illetve továbbítását külföldre, a fővárosi munkavállalási engedélyek kiadását a külföldi állampolgároknak és a hontalanoknak. ezeknek az engedélyeknek a kiadása és a munkakönyvek kiállítása a xiii., katona józsef utca 25. szám alatti irodában megszűnik.

bel

- 14 -

1983.09.01.

a központi ügyfélszolgálati irodában számos adminisztratív ügy intézése mellett elfogadják és továbbítják a közérdekű bejelentéseket, javaslatokat és panaszokat; nyilvántartások alapján felvilágosítást adnak a főváros különböző kerületeiben helyreállítható lakásokról, az emeletráépítési és a tetőtér-beépítési lehetőségekről; átveszik a lakásigényléseket, sőt a talált tárgyakat is. közvetlen telefon és telex-összeköttetésben állnak a kerületi ügyfélszolgálati irodákkal, s ez lehetővé teszi a szükséges adatok gyors megismerését. az ügyfelek mostantól egyhelyen megtalálhatják a forgalomban lévő valamennyi tanácsí nyomtatványt, a házi jogtanácsadó szórólapjait, a kerületi és a fővárosi tanácsí szervek csekkjeit, a közmű-átjelentkezéshez szükséges nyomtatványokat.

az iroda hétfőn 8-18 óráig, kedden, szerdán és csütörtökön 8-17 óráig, pénteken 8-16 óráig, szombaton pedig 8-13 óráig várja az ügyfeleket. az iroda munkatársai telefonon is felvilágosítást adnak, a következő számokon: 188-188, 188-468 és 188-668. ugyancsak hívható az iroda a fővárosi tanács telefonközpontján /186-033 és 186-066/ keresztül. /mti/

sr/pá/ig ag olt

08.13 010983 1781

--

sb0020 4 160 mtib1020 /közönségszolgálat/

élő hanglemez-bemutató

1983. szeptember 1. - bessenyei ferenc, kétszeres kossuth-díjas kiváló művész szeptember 19-én a pesti vigadóban bemutatja a közönségnek most elkészült hanglemezének anyagát.

a berzsenyi daniel verseit megszólaltató lemezen ott található szinte valamennyi olyan költemény, amely a költő nevének hallatán felidéződnek a magyar irodalmat jól ismerők előtt. elhangzik „a magyarokhoz,,, „a közelítő tél,,, „levéltörődék barátomhoz,,, de számos olyan vers is, amelyről már-már megfélekedett az olvasó.

bessenyei ferenc előadása teljesebbé teszi a berzsenyiről kialakult képet, s egyuttal meggyőzően példázza kosztolányi igazát: az értőn és szeretettel előadott költemény a vers feltámasztása papírsírjából.

bel

- 15 -

1983.09.01.

bessenyei ferenc nagylemeze a hungaroton hanglemez hetekre jelenik meg. /mti/

i cs/ig ag olt

08.20 010983 0859

--

sb0021 4 160 mtib1021

befejeződött az istván, a király forgatása

1983. szeptember 1. - a mafilm vágószobáiban az istván, a király című filmen dolgoznak a szakemberek, és készül a magyar hanglemezgyártó vállalatnál a produkciót megőrkítő dupla nagylemez is, amely még ősszel megjelenik a boltokban.

szörényi levante és bródy jános művét - nemeskürty istván stúdióvezető irányításával, sok közreműködő szerv segítségével - a mafilm budapest stúdiója állította a minap színpadra, pontosabban a városligeti királydombra. a kezdeményezés kulturális életünk egyik jelentős eseményévé vált, a filmforgatás érdekében megrendezett szabadtéri előadások fontos színházi produkcióvá lettek, több mint százezren látták az előadásokat.

andor tamás operatőr vezetésével hat kamera rögzítette az egyes jeleneteket az előadások közben. koltay gábor rendező az mti munkatársának elmondta: a sikeren felbuzdulva megváltoztatták az eredeti tervet, az alkotók lemondtak arról, hogy külső történelmi helyszíneken is forgassanak, a film teljes egészében a királydombon játszódik. a jelenetek egy részét az előadások után, éjszaka, illetve a két bemutató-sorozat közötti napokon vették fel.

a tervek szerint a film az év végéig elkészül. a szakma a pécsi filmszemlén láthatja, a mozik várhatóan tavasszal tűzik műsorukra. /mti/

i cs/ig ag olt

08.26 010983 1334

--

sb0022 4 150 mtib1022 /közönségszolgálat/

kertbarátok tanácsadója

1983. szeptember 1. - a fák egyik legádázabb ellensége az amerikából behurcolt kártevő, a fehér szövőlepke, amely a múlt év őszén szinte „kopaszra”, rágta a fél ország gyümölcsfáit, s ezzel súlyos veszteségeket okozott; szeptemberben egyszerűen levél nélkül maradtak az alma, a szilva, a cseresznye, az eper, a juhar és a dió fák.

a tömeges elszaporodás elkerülhető, ha idejében elhárítjuk a veszélyt - figyelmeztet a nem növényvédelmi és agrokémiai központja az időszerű teendőre. az apró hernyók ugyanis sokáig együtt vannak, s ha a fertőzött - összeszűrt - leveleket letépjük, eltáposzuk, elégetjük, elmarad a kár. a védekezés másik lehetősége a vegyszeres kezelés, amelyhez - a szüret előtti várakozási idők betartásával - ditrifon 50 ép, flibol e, safox 20 ésc, unitron 40 ec és safidon 20 ec szereket javasolnak a szakemberek. /mti/

kf/kf/ig bam olt

08.34 010983 0905

--

sb0023 4 160 mtib1023

felújítják a szombathelyi forradalmi muzeumot

1983. szeptember 1. - felújítják a szombathelyi forradalmi muzeumot. a szeptember 1-től október 27-ig tartó munkák idejére a muzeum bezárja kapuit, az udvaán lévő haditechnikai park azonban ebben az időben is látogatható, rendbehozzák a kiállító termeket, korszerűsítik az elektromos hálózatot és a világítást. a tervek szerint október 27-re újra helyére kerülnek az állandó kiállítás emléktárgyai, dokumentumai, az első időszakos kiállításon pedig a munkásmozgalom zászlait mutatják majd be. /mti/

lér/mné/ig kz olt

08.39 010983 0582

--

sb0024 4 150 mtib1024

szociális otthon - bővítés határidő előtt

1983. szeptember 1. - harminc millió forintot szavazott meg a borsod megyei tanács a hejőbábai szociális otthon bővítésére. a korábban már e célra juttatott összeggel együtt így most már megközelítőleg 70 millió forint áll rendelkezésre az intézmény rekonstrukciójához.

a hejőbábai szociális otthonnak jelenleg 165 csökkent munkaképességű lakója van. a felújítással kétszázal gyarapodik a befogadóképessége. az ahhoz szükséges kiszolgáló létesítmények - a konyha, az étterem, a foglalkoztató, a mosoda, stb - már készen vannak. a felújítást, bővítést eredetileg a vii. ötéves terv időszakában akarták megvalósítani, a rendelkezésre álló pénzeszközök átcsoportosításával azonban már ebben a tervciklusban befejeződik ez a fontos munka. /mti/

kör/tné/ig kz olt

08.51 010983 0825

--

sb0025 4 150 mtib1025

meteorológiai ősz - változékonyabb idő

1983. szeptember 1. - csütörtökön országszerte meleg idővel köszöntött be a meteorológiai ősz első napja. az előrejelzések szerint a hétvégére nyugat felől nedvesebb léghullámok érik el a kárpát-medencét, és így - bár továbbra is az évszaknak megfelelő lesz a hőmérséklet - némi lehűléssel számolhatunk.

a meteorológiai szolgálat tájékoztatása szerint európa időjárását két nagy kiterjedésű időjárási front határozza meg. a csütörtöki műholdas felvételek azt mutatják, hogy egy ciklon örvénylik izlandtól délre, és egy másik légörvény található a szovjetunió európai területe fölött is. mindkét helyről záporosókat, zivatarokat jelentenek. hasonlóan nedves a levegő és sok az eső az alpok vidékén és dél-nyugat Európában. a kárpát-medencében és attól keletre viszont kevés a felhősödés, száraz, napos az idő.

hazánkban a hételeji kiterjedt esőzést már szerdán szárazabb idő váltotta fel, ez azonban csak átmeneti jellegű, mert a nedvesebb léghullámok rövidesen eléri a kárpát-medencét is.

bel

- 18 -

1983.09.01.

európaszerte általában nyárias a hőmérséklet, 25-30 fok közötti értékeket mérnek, ami a legtöbb helyen 3-5 fokkal magasabb az átlagnál. a tengervíz mindenhol kellemes, az adria és a földközi-tenger 25, a fekete-tenger 23, északon a balti-tenger 17-18 fokos. magyarországon a tavak és a folyók vize 23-24 fokos, s még a duna vize is 21 fok meleg. /mti/

sz/ka/mz sn

09.11 010983 1428

--

sb0026 4 130 mtib1029

nemzetközi gerontológiai kongresszus budapest

1983. augusztus 31. - huszonnyolc európai és tengerentúli országból érkezett több mint 600 gerontológus tanácskozik budapestben, a nemzetközi gerontológiai társaság európai biológiai és klinikai szekciójának első közös kongresszusán. a csütörtökön kezdődött konferencián három napon át 280 előadást és tudományos posztert vitatnak meg.

francia, holland, lengyel, magyar, ndk és nszk-beli, valamint szovjet szakemberek beszámolnak azokról a 10-15 éve folytatott vizsgálatokról, amelyek eredményei elősegítik a normális biológiai öregedés meghatározását, a biológiai öregedés és az idős korban gyakori betegségek összefüggéseinek feltárását. több ország tapasztalatait elemezve megvizsgálják: a környezet, a földrajzi helyzet, a kultúra milyen mértékben hat az öregedés folyamatára, az idősök egészségi állapotára. az idős korban sűrűbben bekövetkező anyagcsere-betegségek előfordulásának és kezelésének tapasztalatait is ismertetik. számos előadás szól a szénhidrát-anyagcsere korrallal járó változásairól, az idősök cukorbetegségről és az érrelmeszesedésről. a kutatók ismertetik a csonttritkulásos betegségek okairól, a korrallal járó ízületi elváltozásokra vonatkozó megállapításaikat, valamint az ízületek és a csontok műtéti pótlásának eddigi eredményeit. a tanácskozáson szó esik a sejtek és a sejtközötti állomány öregedéséről, az immunológiai folyamatok változásáról, s arról is, hogy a gyógyszerek hatása miként változik az életkorral.

bel

- 19 -

1983.09.01.

a kongresszusnak a magyar tudományos akadémia székházában tartott első ülésén dr. beregi edit egyetemi tanár, a magyar gerontológiai társaság elnöke, a nemzetközi gerontológiai társaság klinikai szekciójának elnöke mondott megnyitót, majd dr. hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes és dr. szentágothai jános az mta elnöke köszöntötte a résztvevőket. /mti/

me/ka -ár/mz sn

10.00 010983 1892

--

sb0027 4 150 mtib1033

gáspár sándor finn szakszervezeti küldöttséget fogadott

1983. szeptember 1. - gáspár sándor, a szot főtitkára csütörtökön fogadta a finn alkalmazottak szakszervezetei szövetségének küldöttségét, amely matti kinnunen (n elnök) vezetésével tartózkodik hazánkban.

a szot főtitkára tájékoztatta a vendégeket a magyar szakszervezetek tevékenységéről, hazánk politikai, gazdasági helyzetéről, valamint véleménycserét tartottak a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszzerű kérdéseiről is. /mti/

ka/sl/mz sn

10.46 010983 0520

--

bel

- 20 -

1983.09.01.

sb0028 4 130 mtib1034 /embargó: 12 óráig/

chambisz Michaelidesz látogatása

1983. szeptember 1.- szürös mátyás, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön a kb székházában találkozott chambisz michaelidesszel, a ciprusi dolgozó nép haladó pártja /akel/ politikai bizottságának tagjával, a ciprusi parasztszövetség főtitkárával, aki a termelőségvetkezetek országos tanácsának meghívására tartózkodik hazánkban.

a szivélyes, elvtársi légkörű találkozón kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik helyzetéről, pártjaik tevékenységéről és időszerű feladatairól. áttekintették a két párt közötti kapcsolatokat, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom néhány fontosabb kérdését. /mti/

ka/ag/mz hgy

10.54 010983 0694

--

sb0029 4 130 mtib1036

Lázár györgy befejezte évi rendes szabadságát

1983. szeptember 1. - Lázár györgy, a minisztertanács elnöke befejezte évi rendes szabadságát. /mti/

ka/ag/mz sn

11.20 010983 0177

--

bel

- 21 -

1983.09.01.

sb0030 4 130 mtib1038

tűz a tojóházban

1983. szeptember 1. - szerdán délelőtt gyulán, a veres endre u. 4. számú ház udvarán telepített tojóház fertőtlenítését szakszerűtlenül, nyílt lánggal akarta elvégezni a tulajdonos. a tűz lángra lobbantotta a 49 négyzetméter alapterületű faszerkezetű gazdasági épületet. a keletkezett füstben elpusztult 900 tojótyúk. a tüzet a helyszínrre érkezett tűzoltók rövidesen eloltották, s a vizsgálat után szabálysértési eljárást kezdeményeznek a felelőtlen gazdálkodó ellen. /mti/

ka/ag/mz sn

11.31 010983 0521

--

sb0031 4 160 mtib1039

bélyegkiállítás a csehszlovák kulturában

1983. szeptember 1. - csehszlovák bélyegekből összeállított kiállítás nyílt meg csütörtökön a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban. a tárlaton a prágai postamúzeum mutatja be kommunikációs témájú bélyegeit: 12 tablón sorakoznak az idej kommunikációs világév alkalmából a baráti szocialista országban kibocsátott bélyegek.

az érdeklődők izelítőt kapnak a különféle jelentős eseményekhez kapcsolódó érdekességekből is, mint például a csehszlovák rádió 60., a televízió 30., valamint a légi és a közúti postai kézbesítés 60., illetve 75. évfordulójára megjelentetett bélyegekből is. a két hétig látható kiállításon helyet kaptak az idej prágai béke-világtalálkozó tiszteletére kiadott első napi bélyegek és borítékok is. /mti/

t/kj/ag/mz sn

12.08 010983 0814

--

sb0032 4 150 mtib1040

budapesten tartja ülését a magyar-japán gazdasági klub

1983. szeptember 1. - a magyar-japán gazdasági klub egy hét múlva, szeptember 8-9.-én budapestben, a magyar kereskedelmi kamarában tartja ülését.

a tanácskozáson - amelyen a legjelentősebb japán vállalatoktól érkező szakemberek is részt vesznek - többek között szó lesz a két ország gazdasági kapcsolatainak alakulásáról, az eddigi eredményekről és a forgalom bővítését fékező tényezőkről. a résztvevők megvizsgálják a további magyar-japán vegyesvállalatok létesítésének lehetőségeit, és a két ország közötti idegenforgalom fejlesztésének feladatait is. ez alkalommal megtartják a magyar-japán gazdasági klub mezőgazdasági és élelmiszeripari albizottságának, ipari együttműködési albizottságának, és harmadik piaci együttműködési albizottságának ülését is. /mti/

pf/ka/mz sn

12.11 010983 0853

-.-

sb0033 4 160 mtib1042

évadnyitó társulati ülés az operettszínházban

1983. szeptember 1. - a fővárosi operettszínház társulata csütörtökön tartotta meg évadnyitó ülését.

keszler pál igazgató előljáróban bemutatta a színház új vezetőit és tagjait. a fővárosi operettszínház új művészeti vezetője horváth zoltán, aki eddig a szeptedi nemzeti színház zenei főrendezőjeként dolgozott. oláh gusztáv tanítványa volt, miskolc és pécs után 1972-ben szerződött szeptedre. dolgozott szabadtéri színpadon, a televízióban és külföldön is. a színház új zeneigazgatója mackláré lászló lett. ő korábban a madách színház zenei vezetőjeként működött, 1980-tól pedig az operettszínház karmestere volt.

a színészek között ismét üdvözölhették maros gábert, aki a magyar állami operaházról tért vissza az operetthez. a társulat új művészei: póka éva, a szabadkai színházról, csere lászló és mayer aranka pedig a színház- és filmművészeti főiskola végzett hallgatói közül. az énekkar öt, a tánckar egy új taggal gazdagodott.

mint keszler pál elmondta, a színház mintegy 300 ezres állandó közönsége ebben az évadban is magas színvonalu produkciókat vár. a társulatnak alapvető feladata a kortárs magyar szerzők műveinek bemutatása, ezért különös figyelmet kell fordítani a dramaturgiai tevékenység javítására.

az idei bemutatók sorát a zsebszínházban nyitják november 11-én; tabi lászló és nádas gábor „halálos szerelem”, című darabját hegedüs lászló rendezi, a főszerepeket petress zsuzsa és - vendégként - csákányi lászló alakítja. kerényi imre vendégrendezői irányításával állítják színpadra neil simon és hamlish musicaljét „a mi dalunk szól”, címmel, a premierre december 16-án kerül sor. márciusban, a tavaszi fesztivál eseményeinek sorában mutatják be lehár ferenc „luxemburg grófja”, című nagyoperettjét. az évad második felére a zsebszínház is tartogat meglepetést: kaló flórián monomusicalt ír lehoczky zsuzsának „édes szerelmeim”, címmel.

az új évad elején, szeptember 17-én maros gábor lép a közönség elé „enyém a színpad”, című estjével. októberben két operett-felújítást - jacobi leányvásár-át és hervé nebáncsvirág-át - mutatnak be. változás lesz a gyermekbalett-produkcióban is, a hófehérke helyett prokofjev: péter és a farkas című balettjét táncolják. /mti/

t/cs/mz sn

12.45 010983 2288

-.-

sb0034 4 180 mtib1043 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1. rész/

1983. szeptember 1. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délelőtt:

nyáriás őszelő

európa nyugati és északi vidékein mérsékelt égövi ciklonok okoznak változékony, többfelé szeles, gyakran esős időjárást. a hőmérséklet csúcsértéke ezeken a területeken néhány fokkal elmarad a sokévi átlagtól. csütörtök hajnalban a benelux államokból, franciaország keleti vidékeiről, valamint az alpok nyugati előteréből nyári záporokat, zivatarokat jelentettek. a kárpát-medencében és környékén egyelőre a szárító hatása, leszálló légmozgások alakítják az időjárást.

hazánkban szerdán az ország legnagyobb részén 7-10 órán át sütött a nap. csupán kisebb körzetekben növekedett meg átmenetileg erősebben a felhőzet. csak néhány helyen alakult ki jelentéktelen mennyiségű zápor. a hőmérséklet csúcserőke elérte a 25, 30 fokot. csütörtök hajnalra 11, 17 fokig hűlt le a levegő. kora reggel néhány helyen köd képződött. délelőtt országszerte tulnyomóan napos, száraz idő volt. többfelé megélnkült a délkeleti, déli szél. a hőmérséklet 11 órára 21, 25 fokig emelkedett.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 22,6 fok volt és ez 3,2 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten 24 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 22 fok volt.

várható időjárás az ország területén péntek estig:

az ország nagy részén folytatódik a tulnyomóan napos idő. legfeljebb holnap délnyugaton lehet egy-két helyen futó zápor. éjszaka kisebb körzetekben párásá válik a levegő. a megélnkült délkeleti, déli szél helyenként meg is erősödik.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11 és 16, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 24 és 29 fok között alakul.

várható időjárás budapesten péntek reggelig:

gyengén felhős, tulnyomóan napos idő várható, időnként élénk délies széllel. zápor nem várható. a hőmérséklet késő este 22, péntek hajnalban pedig 15 fok körül valószínű.

13.06 /folyt. köv./ kö
010983 2226

--

sb0035 4 150 mtib1044

nemzetközi gyepgazdálkodási konferencia

1983. szeptember 1. - hazánkban 1.3 millió hektár művelhető gyepterület van, amelynek mintegy felén - megfelelő gazdálkodással - jelentős mértékben növelni lehetne a fü-, illetve szénahozamot. ennek megvalósításához kíván segítséget nyújtani az a nemzetközi tudományos gyepgazdálkodási konferencia, amelyet szeptember 5-től 9-ig tartanak debrecenben - közölték csütörtökön a sajtó képviselőivel a mtesz budapesti székházában. a tanácskozást szervező magyar agrártudományi egyesület és a debreceni agrártudományi egyetem képviselői tájékoztatójukon hangsúlyozták, hogy ma a szarvasmarha- és juhállomány mintegy ötven százalékát exportáljuk, lényeges tehát a legnagyobb költséghányadu takarmányozás gazdaságosabbá tétele, s ez elsősorban nagyüzemi módszerekkel érhető el. a hozam növelése azért is fontos cél, mert ez legalább 150-200 ezer hektár szántóterület felszabadítását tenné lehetővé növények termesztésére.

a tanácskozáson, amelyre több mint kétszáz résztvevőt, köztük 17 országból mintegy 60 szakembert várnak, négy szekcióban folyik majd a munka, áttekintve az ökológia, a termesztés, a hasznosítás és a műszaki-gazdasági témák legfontosabb kérdéseit, továbbá szakmai bemutatókat is tartanak majd. /mti/

fgy/ka/ig bam hgy

13.06 010983 1295

--

sb0036 4 180 mtib1045 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2. rész/

várható időjárás a balaton térségében ma estig:

a gyenge keleti, délkeleti szél eleinte még mérsékelt, később időnként erős lesz. tulnyomóan napos, száraz idő várható.

a levegő hőmérséklete délután 27-28, késő este pedig 21 fok körül lesz.

a tó vize napközben 22 fokos marad.

távolabbi kilátások szombattól keddig:

eleinte kevés felhő, meleg idő. az időszak közepén megnövekszik a felhőzet, többfelé lehet számítani esőkre, záporokra.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 11, 16, az időszak végén 8, 13 fok között várható. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 23, 28, majd 18, 23 fok között lesz.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna budapestnél 140 cm, a víz hőmérséklete 20,8 fok.

/mti/ kö
13.12 010983 0968

--

sb0037 4 150 mtib1046

somogy-zala megye éléskamrája

1983. szeptember 1. - csütörtökön kaposvárott felavatták a somogy és a zala megyét ellátó balaton élelmiszer- és vegyiáru kereskedelmi vállalat új raktártelepét. mint dévényi zoltán, a vállalat igazgatója (elmondotta) az avatásra meghívott kereskedelmi és vendéglátóipari szakembereknek, több mint öt hektáros telepen ötezer négyzetméternyi szabadtároló és csaknem 57.000 légméternyi fedett raktár áll rendelkezésre. a korszerűen gépesített telep évente több mint 1,3 milliárd forint értékű élelmiszert és vegyiáru fogad, illetve továbbit a kereskedelemnek. öt várost, 253 községet - közöttük a balaton somogy és zala megyei partjának településeit, együttesen 2.253 üzletet látnak el imen több tízezer féle áruval.

a „balaton, élelmiszer- és vegyiáru kereskedelmi vállalat az utóbbi husz évben boglárlellén, nagykanizsán, siófokon és zalaegerszegen is korszerű raktárat épített, barcsi fiókját pedig korszerűsítette. a vállalat raktárainak alapterülete így most már meghaladja a 35.000 négyzetmétert. /mti/

káp/hné/ig kz hgy

13.18 010983 1084

--

sb0038 4 130 mtib1047

életmentő kitüntetése

1983. szeptember 1. - életmentő emlékérmét adományozott a minisztertanács Antal Zsigmondnak, a Volán 16. számú vállalat autóbuszvezetőjének. a kitüntetett Julius 10-én Harkányban kimentette a termálfürdő sportmedencéjének mélyvizéből az uszni nem tudó, már fuldokló szabó István Becsvölgyei lakost. az emlékérmét Ujvári Sándor, a Zala megyei tanács elnöke csütörtökön Zalaegerszegen nyújtotta át Antal Zsigmondnak. /mti/
tas/kné/kö kz hgy
13.18 010983 0475

--

sb0039 4 150 mtib1048

építőipari szinesüveg kiállítás Miskolcon

1983. szeptember 1. - kiállítást rendezett szines-, építészeti profil- és síküvegeiből Miskolcon a technika házában bemutatótermében az üvegipari művek miskolci gyára. a csütörtökön megnyitott tárlat a gyár összes itthon és külföldön egyaránt keresett termékét felsorakoztatja.

a miskolci üveggyár évente több mint két és félmillió négyzetméternyi szines hengerelt-, sík- és profilüveget, valamint dróthálós szines hengereltüveget készít, s ennek nagyon jelentős részét exportálja. az érdekes építőipari-szinesüveg kiállítás szeptember 15-ig látogatható. az érdeklődők szaktanácsadást is igénybe vehetnek. /mti/
bas/tné/kö kz hgy
13.53 010983 0692

--

sb0040 4 160 mtib1050 /közönségszolgálat/

hévizi éva kiállítása

1983. szeptember 1. - a fővárosi tanács kiállító házában /budapest iii., Lajos u. 158./ 1983. szeptember 2-án, pénteken 17 órakor nyílik Hévizi Éva képzőművész kiállítása. a tárlatot - amelyet dr. Fehér Zsuzsa művészettörténész nyit meg - október 16-ig tekinthető meg. /mti/

ka/ag/mz hgy

14.00 010983 0327

--

sb0041 4 150 mtib1051

magyar erdésztanulók sikere

1983. szeptember 1. - csütörtökön befejeződött a szocialista országok erdészeti középiskoláinak nemzetközi sokoldalúsági versenye. a Csongrád megyei Ásotthalmán rendezett vetélkedő ünnepélyes eredményhirdetését az idén 100 éves Bedő Albert erdőgazdasági szakmunkásképző intézetben tartották meg.

a nemzetközi zsűri értékelése szerint valamennyi résztvevő ország fiataljai jól szerepeltek. a legjobb eredményt a csapat- és az egyéni versenyben egyaránt a magyar fiatalok érték el. első helyezést Lett a hazánk színeit képviselő szegedi Kiss Ferenc erdőgazdasági szakközépiskola gárdája. ezután sorrendben a szovjet, a csehszlovák, a bolgár, a lengyel, az ndk-beli és a román csapat következik. a legjobb csapatok és egyéni versenyzők értékes díjakat, ajándékokat kaptak.

a diákok 14 különböző elméleti és gyakorlati feladatot oldottak meg. a sokoldalúsági vetélkedő érdekes számai között szerepelt a ritka, kihalófélben lévő növények, rovarok felismerése és meghatározása. ezt a feladatot is általában jól oldották meg a tanulók, s így környezetvédelemből is jelesre vizsgáltak.

a csütörtöki záróünnepségen egyben megemlékeztek az Ásotthalmi erdőgazdasági szakmunkásképző intézet centenáriumáról és felavatták az intézet kollégiumának új tanulószobáját és könyvtárát.

a találkozó résztvevői pénteken és szombaton országjáró kirándulásra és tanulmányuton vesznek részt. /mti/

tób/f/kö kz hgy
14.02 010983 1457

--

sb0042 4 150 mtib1052

őszi nagyüzem a baranyai földeken /1. rész/

1983. szeptember 1. - szeptember első napján - csütörtökön - megkezdődött az őszi nagyüzem a baranyai földeken. ezernyi gép dolgozott a határban: műtrágyát szórtak és szántottak, vágták és szállították az érett termést. a megye mezőgazdasági üzemei természetesen nem szándékosan időzítették a traktorok és a kombájnok indítását a meteorológiai ősz első napjára. a hét elején esőzések voltak a mecsek vidékén, s csak a hét közepére száradt fel annyira a talaj, hogy mind^{len} munkába állhattak a gépek.

a szántótraktorok már az őszi vetések közvetlen előkészítésén dolgoznak szerte a megyében. rövidesen ugyanis megkezdődik a repce és a takarmánykeverék, majd pedig az őszi árpa vetése. szeptemberben és októberben összesen 80 ezer hektáron kerül földbe a különféle növények magja. az elmúlt napok esőzései némileg megkönnyítették a talajmunkát, a legtöbb helyen azonban változatlanul igen kemény földet hasogatnak az ekék. azok a mezőgazdasági üzemek cselekedtek tehát ésszerűen, amelyek a jó gazda gondosságával - éppen az aszályos időjárásra való tekintettel - közvetlenül az aratás után megforgatták a tarlókat. egyrészt kevesebb energia felhasználásával végezhetők a szántások, mint a hosszú nyári szárazság után most, másrészt a szántások tökéletes lezárásával megőrizhették a talajban tárolt nedvességet.

a cukorrépa kivételével valamennyi őszi érésű növény termésének betakarítását megkezdték a baranyai gazdaságok. a következő napokban, hetekben összesen 120 ezer hektárról gyűjtik be a terményeket. a hibridkukorica töréséhez már tíz nappal ezelőtt hozzáfogtak a vetőmagtermelő üzemek és most megindultak a kombájnok a takarmánykukorica-táblákon is. a teljes betakarítandó terület kétharmad részét, azaz nyolcvanezer hektárt foglal el a kukorica a megyében, termésének leszedése tehát meghatározó jelentőségű az egész őszi munkaidényre. a gazdaságok 360 adapteres kombájnval végzik ezt a feladatot. az országos átlagnál kedvezőbb talaj- és éghajlati viszonyokkal rendelkező baranyában szépen megérették a kukoricacsövek: épek és egészségek. a szokott időnél ugyan két héttel hamarabb kezdődött meg a betakarítás, de nem kényszerérés miatt, hanem a tenyészidő lerövidülése következtében.

a napraforgó és a búnya betakarítása most indult meg teljes erővel, a szójaaratás viszont már a félidejénél tart, míg a silókukorica vágása a befejezéséhez közeledik. a normális időjárású években ez a szeptember közepi állapotnak felel meg. a rövidebb tenyészidő - növényenként és tájanként váltakozóan - természetesen hozamvesztést okozott. /folyt.köv./ mz

14.21 010983 2634

--

bel

- 30 -

1983.09.01.

sb0043 4 150 mtib1053

őszi nagyüzem a baranyai földeken /2. rész/

ám minden rosszban van valami jó, s a korai terményérésnek is van előnyös oldala, mégpedig az, hogy a betakarított földeken a szokottnál előbb megkezdődhetett a vetőszántás. a talaj ily módon pihen az őszi kalászosok vetéséig. más években, amikor a szántótraktorok szinte a betakarító gépek „sarkában”, járnak, erre nem igen nyílik lehetőség, holott ez is fontos feltétele a jó gabonatermésnek. /mti/

igó/kz/mz hgy

14.25 010983 0478

-.-

sb0044 4 130 mtib1054

a magyar-burmai kapcsolatokról /1. rész/

1983. szeptember 1. - burma, a hosszú időn át angol érdekszférába tartozó délkelet-ázsiai ország 1948-ban nyerte el függetlenségét. a szövetségi államban polgári fejlődés indult. az évek során mind szélesebb nemzeti összefogás alakult ki a volt anyaországot továbbra is kiszolgáló vezetéssel szemben. 1962-ben a hadsereg segítségével forradalmi tanács jutott hatalomra, amely meghirdette a „burma útja a szocializmushoz”, elnevezésű programot. az országban jelentős politikai, társadalmi, gazdasági átalakulás kezdődött. a hetvenes évek elején új alkotmányt dolgoztak ki, amely állami céllá nyilvánította a szocializmus megteremtését, a kizsákmányolás megszüntetését, a termelőeszközök köztulajdonba vételét és megerősítette a burmai szocialista program pártja /bspp/ vezető szerepét. a tömegpárttá fejlődött bspp-ben az ország sajátosságai - a munkások alacsony száma és a parasztság szétszórtsága miatt - ma is jelentős a hadsereg irányító és ellenőrző szerepe.

az állam a gyarmati multból egyoldalú, elmaradott gazdaságot örökölt. az ásványi kincsekben és értékes trópusi erdőkben gazdag területen nagyarányú gazdasági változások történtek. folyamatosan megkezdődött a tulajdonviszonyok gyökeres átalakítása: kiszorították a külföldi monopóliumokat, leszűkítették a hazai tőkés és kereskedő izzorás rétegek gazdasági lehetőségeit. az állam kezében összpontosult a külkereskedelem, a bankok, a hírközlés, a vasut, az elektromos energiatermelés, az olajipar és a nagykereskedelem egésze, a bányászat, az építőipar és a feldolgozóipar nagy része, s kísérletet tettek a helyi nyersanyagokat felhasználó új iparágak létrehozására.

as

bel

- 31 -

1983.09.01.

a burmai unió szocialista köztársaság a békés egymás mellett élés elve alapján jó kapcsolatok fenntartására törekszik a világ minden országával, s elsősorban szomszédaival kívánja problémáit rendezni, kapcsolatait szélesíteni. az 1962 óta független külpolitikai irányvonalat követő állam kapcsolatai a szocialista országokkal barátiak. hazánk és burma 1960-ban létesített egymással nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatot. az utóbbi évek több felső szintű találkozója is tükrözte, hogy politikai kapcsolataink szívélyesek, problémamentesek. legutóbb, 1982 júniusában, losonczi pál tett hivatalos, baráti látogatást burmában. az állam- és kormányfői eszmecseréken kívül több alkalommal találkozott a két ország külügyminisztere is. az elmúlt évtizedben több kereskedelmi küldöttség, gyógyszeripari delegáció és egy geológuscsoport is burmában járt az együttműködés lehetőségeinek feltárására.

/folyt. köv./ sr/er/mz

14.29 010983 2620

-.-

sb0045 4 130 mtib1055

a magyar-burmai kapcsolatokról /2. rész/

a szocialista építőmunka magyar tapasztalatai iránti érdeklődés megnyilvánulása volt a burmai terv- és pénzügyminisztérium delegációjának magyarországi látogatása, 1976-ban. a burmai tervhivatal államtitkára korábban delegáció élén tanulmányozta a magyar szövetkezeti mozgalmat.

a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok alapja az 1966-ban rangoonban aláírt megállapodás. ennek értelmében a kereskedelmi forgalom a legnagyobb kedvezmény kölcsönös biztosításával, szabaddevizás rendszerben zajlik.

az mti munkatársának értesülései szerint magyar részről lehetőséget látnak az eddiginél jóval gyümölcsözőbb kapcsolatok kialakítására politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt. e törekvések megvalósításához járulhat hozzá u san yunak, a burmai unió szocialista köztársaság elnökének közelgő magyarországi látogatása. /mti/

sr/er -ár/mz hgy

14.30 010983 0919

as

-.-

sb0046 4 160 mtib1056

megkezdődött a magyar mentésügyi tudományos társaság vándorgyűlése

1983. szeptember 1. - csütörtökön megkezdődött egerben a magyar mentésügyi tudományos társaság második vándorgyűlése. a kétnapos ülésen a mentőszolgálat szakemberei, körzeti orvosok, tudósok, valamint a hatóságok képviselői vesznek részt, együttesen több mint kettőszázan. a tanácskozás központi témája a sürgősségi ellátás helyzete, tapasztalatai, meglévő hibái kiküszöbölésének lehetőségei e témakörben, a plenáris ülésen és a szekciókban csaknem kétszázán mondják el véleményüket, javaslataikat.

mint a megnyitón a többi között elmondták, hazánkban a mentőkocsik az elmúlt évben mintegy 2 millió beteget szállítottak, és eközben összesen mintegy 50 millió kilométert tettek meg. a mentésben résztvevőknek nagyon fontos feladatuk, hogy időben érkezzenek a helyszínre, gyorsan felismerjék a beteg állapotát és annak megfelelően tegyék meg az első intézkedéseket. mindezt nehezebb körülmények között kell megvalósítani azoknak, akik a mozgékony kis fehér autókra igyekeznek a rászorulókhhoz. egyre nagyobb forgalomban kell helytállniuk, cikázva a személyautók és a nehéz teherjárművek között. a mentők felkészültsége ma már arra is kiterjed, hogy a beteget milyen osztályra kell szállítani, hogy ezzel elkerüljék a felesleges időtöltésből származó veszélyeket. mindez tudásuk folyamatos fejlesztését igényli a mentőktől. figyelemre méltó, hogy az első napon is és a továbbiakban is a legtöbb előadás a hibák és tévedések gyakorlatával foglalkozik, hiszen - amint a megnyitó plenáris ülésen is hangsúlyozták - a betegellátás csak akkor lehet eredményes, ha nyíltan feltárják és kiküszöbölik a menetközben előforduló tévedéseket.

a vándorgyűlés alkalmával egerben kiállítást nyitottak a kórházak, valamint a mentőszolgálat korszerű berendezéseinek és modern műszereinek szemléltetésére. /mti/

kov/lné/kz/mz hgy

14.52 010983 1907

--

sb0047 4 160 mtib1057

ünnepségsorozat a fővárosban a tragédia centenáriuma /1. rész/

1983. szeptember 1. - az ember tragédiája első színpadi bemutatójának 100. évfordulója alkalmából kétnapos ünnepségsorozatot tartanak a fővárosban - jelentették be csütörtökön a fészek művészklubban rendezett sajtótájékoztatón a művelődési minisztérium, a madách emlékbizottság, a magyar színházművészeti szövetség és a nemzeti színház képviselői.

malonyai dezső, a nemzeti színház igazgatója elmondotta: a centenáriumi rendezvénysorozat szeptember 21-én 13 órakor kezdődik a margitszigeten, ahol megkoszorúzzák madách imre szobrát, a nemrég elhunyt vilt tiber alkotását. az ünnepi eseményen sőtér istván akadémikus, a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézetének igazgatója mond emlékbeszédet. délután a mező imre uti temetőben megkoszorúzzák paulay ede sírját, a tragédia első rendezőjének alakját cerner mihály színháztörténész idézi fel. délután 4 órától a magyar posta alkalmi hivatalt nyit a nemzeti színház előcsarnokában, ahol estig bélyegzéssel látják el az évfordulóra kiadott emlékbélyegeket. a nemzeti színház első emeleti társalgójában madách-emlékkiállítás nyílik, a tárlaton eredeti dokumentumokat, fotokópiákat is láthatnak az érdeklődők.

az ember tragédiájának diszelódása este 7 órakor kezdődik a nemzeti színházban; mielőtt felgördül a függöny, köpeczi béla művelődési miniszter mond ünnepi beszédet. a bemutatóra - amelyet vámos lászló rendez - meghívják azokat a hazai és külföldi rendezőket és színészeket, akik az egykori tragédia-előadásoknak részesei voltak. a diszelódásra 24 oldalas műsorfüzetet szerkesztettek, ebben a tragédia 100 éves történetét mutatják be gazdag képanyaggal illusztrálva. a színházban megvásárolhatók lesznek buday györgy fametszetei, amelyeket a művész az ember tragédiája első szegedi szabadtéri bemutatója alkalmából - 50 esztendővel ezelőtt - készített.

az ünnepségsorozat második napján szakmai tanácskozást tartanak a fészek művészklubban. a konferencián egyebek közt madách remekének hazai és külföldi előadásairól cserélik ki tapasztalataikat azok a rendezők, akik a tragédiát az utóbbi években színpadra állították. /folyt. köv./

na/pá/mz

14.57 010983 2211

As

--

sb0048 4 160 mtib1058

Ünnepségsorozat a fővárosban ... /2. rész/

a tanácskozási irodalomtörténészeket, drámaírókat, madách-kutatókat, kritikusokat, valamint külföldi színházi szakembereket is meghívják. délután a várszínház galériájában az országos széchenyi könyvtár, a nemzeti színház és a magyar színházi intézet dokumentumaiból nyílik tárlat.

az újságírók kérdéseire válaszolva vámos László, a tragédia diszeloadásának rendezője elmondotta: az ideai szegedi szabadtéri előadások inkább csak vázlatnak tekinthetők, hiszen a technikai nehézségek miatt a részletező színészi munkára szegeden nem volt lehetőség. a szeptember 21-i - egyébként 1301. - nemzeti színházi előadást 30 próba előzi meg, a forgószínpad az egyes jelenetek között szinte filmszerű áttünésekre ad módot. a legfőbb rendezői gondolat a szereposztás - mondotta vámos László -, a centenáriumi tragédia a századvégi ember szorongásáról is szól, s ezt az érzést a jövő századra készülő nemzedék jelenítheti meg a legérzékletesebben. ennek köszönhető, hogy a főbb szerepeket a nemzeti színház fiatal művészei, bubik István és tóth Éva formálják meg. szövegét tekintve ez a bemutatkozó lesz a legteljesebb az eddigiek közül, a drámai költemény 4100 sorából csupán mintegy 500-at hagyott el a rendező.
/mti/

na/pá -ár/mz hgy

15.00 010983 1291

--

sb0049 1 150 mtib1059 /embargó: 18 óráig!/

magyar vezetők üdvözlő távirata vietnam nemzeti ünnepén /1. rész/

1983. szeptember 1.

Le duan elvtársnak, a vietnami kommunista párt központi bizottsága főtitkárának,

troung chinh elvtársnak, a vietnami szocialista köztársaság államtanács/elnökének,

pham van dong elvtársnak, a vietnami szocialista köztársaság minisztertanácsa elnökének.

as

h a n o i :

kedves elvtársak!

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának és a népi hatalom megszületésének 38. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa, egész dolgozó népünk nevében elvtársi üdvözlőnk és jókívánságainkat küldjük önöknek, a vietnami kommunista párt központi bizottságának, a vietnami szocialista köztársaság államtanácsának, minisztertanácsának és a testvéri vietnami népnek.

a magyar kommunisták, egész népünk őszinte elismeréssel tekint azokra az eredményekre, amelyeket a vietnami nép - pártja vezetésével - az ország függetlenségének kivívásában és megvédésében, a társadalom és a gazdaság szocialista átalakításában eddig elért. szívből kívánjuk, hogy a vietnami kommunista párt v. kongresszusa által kitűzött nemes céljai maradéktalanul teljesüljenek.

nagyra értékeljük és támogatjuk a vietnami szocialista köztársaságnak a délkelet-ázsiai térség békéjének és biztonságának a megszilárdítására irányuló következetes külpolitikáját.

meggyőződésünk, hogy a pártjaink, országaink és népeink közötti hagyományos testvéri barátság és sokoldalú együttműködés töretlenül fejlődik tovább a marxizmus-leninizmus és az internacionalizmus elvei alapján népeink és a szocializmus egyetemes ügye javára.

/folyt.köv./ mz

15.25 010983 1792

as

--

bel

- 36 -

1983.09.01.

sb0050 1 150 mtib1060 /embargó: 18 óráig!/
magyar vezetők üdvözlő távirata vietnam nemzeti ünnepén /2. rész/

nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk önöknek és a testvéri vietnami népnek a szocializmus építésében, a nemzetközi béke és a társadalmi haladás közös ügyének szolgálatában.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának
első titkára

losonczi pál
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának
elnöke

lázár györgy
a magyar népköztársaság
minisztertanácsának
elnöke

x x x

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke táviratban üdvözölte nguyen huu tho-t, a vietnami szocialista köztársaság nemzetgyűlésének elnökét. a szakszervezetek országos tanácsa, a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága, a hazafias népfront országos tanácsa, a magyar nők országos tanácsa, a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács szintén táviratban köszöntötte partnerét. /mti/

ag/mz hgy

15.26 010983 1602

do

--

bel

- 37 -

1983.09.01.

sb0051 4 150 mtib1061 /közönségszolgálat/
a tourinform ajánlata az első szeptemberi hétvégére: /1. rész/
szálláshely:

szabad helyek várják a turistákat hétvégén sopronban az új és a ferenczy utcai turistaszállókban, a soproni és a győri kempingben. korlátozott létszámban a krisztinabereki erdészházban és a dunakiliti üdülőházban is fogadnak még szombat-vasárnap vendéget. balatonföldváron a nyáron megnyitott új szállóban, a fesztiválban is van még hely hétvégére.

üdülés:

új kemping nyílt debrecen mellett a vekerai tónál. festői környezetben 3 csillagos kemping várja a sátorral és lakókocsival érkező kempingezőket. helyfoglalás a magyar kemping klub ügyfélforgalmi irodáiban: budapest, 1085. üllői út 6., és debrecen, simonffy u. 1/a. alatt.

a magyar kemping klub őszi kedvezményes üdülési lehetőséget biztosít, nemcsak klubtagoknak. szeptember elejétől december közepéig harkányban, galyatetőn és borszönylőigeten, egyhetes turnusokban.

hétvégi üdülést ajánl a komtourist tatán, a barokk hangulatu, természeti szépségekben gazdag kisvárosban. elhelyezés a turista b kategóriájú tó szállóban, félpanzióval. kedvezményes részvételi díj: 300 ft/fő.

kirándulás:

a komtourist kirándulásokat szervez „mesterségek nyomában”, címmel. a programban többek között gyárlátogatás, városnézés, a kuny domokos muzeum helytörténeti emlékműjének megtekintése szerepel. utazás saját közlekedési eszközzel történik, találkozás az idegenforgalmi kirendeltség előtt: tata, ady endre u. 9. az ibusz két kirándulást is szervez vasárnapra: az egyik „bakony rengetege”, címmel zirc, bakonyszentlászló, császár utvonalon át vezet. találkozás a szent istván téren a bazilikánál reggel 7-kor. részvételi díj: 280,- ill. 250,- ft/fő. jelentkezni az ibusz

W

bel

-- 38 --

1983.09.01.

irodákban, illetve a helyszínen is lehet. másik ajánlat: egy kirándulás fadd-domboriba, valamint a dunaföldvári várhoz és környékére. jó idő esetén fürdőzés a dombori strandon. részvételi díj egységesen: 230,- ft. találkozás vasárnap a bazilikánál reggel 8 órakor.

/folyt.köv./ mz
15.30 010983 2079

--

sb0052 4 150 mtib1062 /közönségszolgálat/

a tourinform ajánlata ... /2. rész/

program:

szombaton a zeneakadémián este fél 8-kor a 2. orgonahangverseny lesz liszt ferenc emlékére. a nyitóhangversenyen ha:ndel, vidor és liszt műveit hallhatják. ezen a hétvégén 14. alkalommal rendezik meg kecskeméten a híros napok rendezvénysorozatát, melyet vasárnapig tekinthetnek meg a látogatók. a programban folklór, és gasztronómiai inyencségek is lesznek.

vasárnap szántópusztán egésznapos munkakutya-bemutatót és vásárt tartanak. /mti/

fgy/sl/mz hgy

15.31 010983 0545

--

bel

- 39 -

1983.09.01.

sb0053 4 150 mtib1063

uj vendégfogadó tokajban

1983. szeptember 1. - új vendégfogadó várja csütörtöktől a turistákat tokajban. a tiszaladányi magyar róna termelészövetkezet rendezte be egy felújított régi épületben. két éttermében és pinceborozójában egyszerre 170 vendéget tudnak leültetni. az étterem konyhája a tsz saját termékeiből készíti a tájjellegű ételeket: különféle bányahusokat, a sztrapacskát, a disznótorost. a pincében a tsz tokaj-hegyaljai szőlőjében termett borokkal tele hordók sorakoznak. /mti/

kör/tné/er kz hgy
15.31 010983 0529

--

sb0054 4 130 mtib1064

tanévnyitó a szet-en

1983. szeptember 1. - tanévnyitó ünnepséget tartottak csütörtökön a budapesti műszaki egyetemen a szakmunkások egyetemi, főiskolai előkészítő tanfolyamán - népszerű nevén a szet-en. neuwirth gábor, a szet igazgatója egyebek között elmondotta: az idén mintegy 400 vállalattól 405 szakmunkást javasoltak a tizhónapos tanfolyamra. közülük 250-en műszaki, 67-en jogi, 45-en közgazdász és 43-an agrárpályára készülnek. a jelöltek május-júniusban a választott hivatásuknak megfelelő pályakalmassági vizsgálatokon vettek részt. a tanfolyam sikeres elvégzése után a szet-esek 1984-ben együtt felvételiznek a felsőfoku intézmények nappali tagozatára jelentkezőkkel. /mti/

és/gg/kö bc hgy
15.34 010983 0715

h

--

sb0055 4 130 mtib1065

kneb-vizsgálat az általános iskolai korosztály helyzetéről
/1. rész/

1983. szeptember 1. - stuber sándor, az mti munkatársa írja:

a népi ellenőrök időről időre áttekintik az általános iskolai korosztály iskolai elhelyezésének körülményeit, a nevelés és az oktatás feltételeit. a kormány - e vizsgálatok tapasztalatait is felhasználva - az elmúlt években számos döntést hozott, amelyekkel meghatározta a szükséges feladatokat. a kitűzött célok megvalósításáról kívánt tájékozódni a népi ellenőrzés - újabb tapasztalatokkal segítve egyben a végrehajtást - amikor átfogó vizsgálat során felmérte a tanterem-fejlesztés, a diákétkeztetés és az osztályterem-világítás helyzetét.

a mai viszonyok között nem kis eredmény: az új iskolák építése terén - széles körű társadalmi összefogásnak köszönhetően - sikerül nemcsak elérni, hanem némiképp túl is teljesíteni a tervet. a vi. ötéves terv hatezer tanterem építését irányozta elő, s 1981-82-ben beruházással és fejlesztéssel 2.262, egyéb módon - átalakítással - 3.600 tanterem létesült. a képhez hozzátartozik: a túlteljesítés sokhelyütt csupán a mennyiségi mutatókra vonatkozik, a tantermek elkészültek, de a kiszolgáló helyiségek /könyvtár, tornaterem, ebédlő/ nem épültek meg, így a tanórán kívüli nevelőmunka színvonala nem javult.

a népi ellenőrök felfigyeltek arra, hogy rendkívül magas a megszüntetett tantermek száma. a hatodik ötéves terv ezer tanterem megszüntetésével számolt, ezzel szemben a tervciklus első két évében több mint 2500-zal csökkent az osztályteremek száma. figyelemre méltó, hogy a megszüntetést csupán az esetek harminc százalékában indokolta az épületek műszaki állapota, az elnéptelenedés, illetve a körzetesítés. a népi ellenőrök véleménye szerint a megszüntetett tanteremek jelentős része átmenetileg, egy-két évig segíthetett volna az oktatási feltételek javításában. az elhamarkodott döntések okát - a kényelem mellett - abban látják: a korábbi tapasztalatok alapján sokan úgy vélik, hogy a központi alapok elosztásánál előnyt élveznek a rossz mutatókkal rendelkező megyék.

/folyt. köv./ sr/er/mz

15.34 010983 2102

--

sb0056 4 150 mtib1066

külkereskedelmi iroda nyílt békéscsabán

1983. szeptember 1. - csütörtökön megnyílt békéscsabán az intercoop külkereskedelmi vállalat irodája. hatásköre békés, csongrád és szolnok megyére terjed ki. megszervezésére az a felmérés adott indítékot, amely szerint a vidék kisipari szövetkezeteiben és termelőszövetkezeti üzemeiben a meglévő technikai felszerelések teljes kihasználásával, lényegében beruházás nélkül növelni lehet az exportképes termékek gyártását. az iroda lehetőség kihasználásához ad széles körű segítséget. /mti/

bty/ke/er kz hgy
15.36 010983 0568

--

sb0057 4 130 mtib1067

az ötnapos tanítási hétről tárgyalt a győr-sopron megyei tanács vb

1983. szeptember 1. - sokat vitatott, dicsért és bíralt új gyakorlat, az ötnapos tanítási hét tapasztalatait vitatta meg csütörtöki ülésén a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület állásfoglalása szerint is ez pillanatnyilag a hazai oktatásügy egyik legaktuálisabb kérdése. helyi tapasztalatainak értékelése során, a továbbiakban rámutattak, hogy az új rendszer sem a pedagógusok, sem a tanulók életében nem hozott olyan negatív változásokat, amelyektől a bevezetése előtt tartottak. tény viszont, hogy a gyakorlati végrehajtás során bőven adódtak gondok és nem egy közülük még ma is megoldásra vár.

a pedagógusok és a tanulók napi terhelése növekedett, ez azonban természetes, erre mindenkinek számítania kellett, s ennek megvan az ellentétele is, a több szabadidő. a legnagyobb gondot, legalábbis győr-sopron megyében az jelenti, hogy hétfőn és pénteken rendkívül alacsony a tanulók intenzitása. a végrehajtó bizottság tagjainak véleménye szerint ezen az iskola és a szülők még szorosabb összefogásával lehet és kell is segíteni, mert az hiu ábránd, hogy a megmaradt három nap elegendő a kívánt tanulmányi előrehaladáshoz. az általános és helytelen gyakorlat szerint a tanulók a hétvégeken keveset, vagy semmit sem foglalkoznak tanulmányaikkal, így aztán hétfőn készületlenül mennek iskolába, pénteken viszont már a közeli vikend köti le a figyelmüket.

célszerű, hangsúlyozták a továbbiakban, ha különféle szervek hasznos hétvégi programokat szerveznek a tanulóknak, nagy kár származhat azonban abból, ha ezeket tulszervezik.

a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottsága széles körű vita alapján végül is úgy foglalt állást, hogy az ötnapos tanítási munkahét indokoltá teszi a tantervek felülvizsgálatát. erre, hangoztatták, a tanév meghosszabbítása ellenére is szükség van.
/mti/

cser/sza/kz/gw hgy

15.36 010983 1931

-.-

sb0058 4 130 mtib1068

kneb-vizsgálat az általános iskolai korosztály helyzetéről
/2. rész/

a gyermekétkeztetés lehetőségével élő tanulók aránya az 1980-81-es tanévi 49,5 százalékhoz képest tavaly 54,6 százalékra emelkedett, s ez megfelel a vi. ötéves terv előirányzatainak. a 680 ezer iskolás gyermek közül az oktatási intézményekben, szervezett keretek között 616 ezren, a vendéglátásban 15 ezren, egyénileg pedig 49 ezren étkeznek. miként a népi ellenőrök megállapították, több megyei tanács határozott intézkedéseket tett a diákétkeztetésben résztvevők számának növelésére, újabb kapacitások megteremtésére, az étkeztetés színvonalának és kulturáltságának emelésére. a vendéglátás egyre növekvő szerepet vállal az étkeztetési feladatok ellátásából, s a napközibe nem járó gyermekek közül az 1981-82-es tanévben 50 ezren, az elmúlt oktatási évben pedig 63 ezren vették igénybe az új formaként bevezetett nyersanyagterítéses étkeztetést.

a vizsgálat kedvezőtlen jelenségekre is fényt derített. így például az újonnan épített iskolák egy részénél nem készültek étkezőhelyiségek, nem bővítették a meglévő iskolai ebédlőket, ezért a gyermekek sokhelyütt folyosókon, tantervekben ebédelnek. nem egy iskolában 6-8 turnusban étkeznek a tanulók, így előfordul, hogy mindössze 15 perc idejük jut az ebédre. a kneb már egy korábbi vizsgálat után jelezte: feltűnően magas az iskolákban a felnőtt étkezők aránya. most ismét azt állapították meg, hogy helyenként az elutasított gyermekekével azonos számú iskolai, illetve más területen dolgozó felnőtt étkezik.

az ötnapos munkahét általánossá válásával több iskolában már reggel hét órakor megkezdődik a tanítás. ezeken a helyeken sokan igénylik a reggeliztetést, azonban a vizsgált 245 iskola közül 193-ban nincs büfé, 124-ben pedig tej-akciót sem szerveztek. a népi ellenőrök járható utnak tartják az egyes területeken már bevált, áfész-ek által szervezett iskolaszövetkezetek létrehozását, amelyek megfelelő anyagi érdekeltséggel működhetnek.

/folyt. köv./ sr/er/mz

15.37 010983 2018

-.-

sb0059 4 130 mtib1069

kneb-vizsgálat az általános iskolai korosztály helyzetéről
/3. rész/

egyre feszítőbb ellentmondás, hogy azonos szolgáltatásért lényeges, helyenként 4-5-szörös a térítési díjak közötti különbség. a jelenlegi jövedelmi kimutatások ma már nem felelnek meg a célnak, nem vehetik figyelembe a nagy tömegeket érintő többlet-jövedelmeket, s ez társadalmi feszültséget okoz. az egyes intézménytípusok között is indokolatlanok a térítési díj-különbségek, például a kötelező általános iskolai térítés átlaga magasabb, mint a középiskoláé. a népi ellenőrök javaslata szerint valamennyi intézménynél egységesen a nyersanyag értékét lenne indokolt térítési díjként fizettetni.

az általános iskolai tantervek csaknem fele a felszabadulás előtt épült, s ezeknek sem természetes, sem mesterséges világítása nem megfelelő. a gyenge világítás fokozza az idegrendszeri fáradtságot, hozzájárul a gyermekek látásának romlásához, a szemüveget viselők arányának növekedéséhez. egy öt évvel ezelőtt készült felmérés szerint az általános iskolai tantervek több mint 80 százalékában a megvilágítás nem érte el az előírt minimális értéket. most a népi ellenőrök vizsgálata is azt állapította meg, hogy az általános iskolák nagy részében nem felel meg a követelményeknek a mesterséges világítás.

a művelődési minisztérium korábban energiaracionalizálási pályázatot hirdetett, s pénzügyi támogatást kaptak azok az iskolák, amelyek megtakarítást értek el a világítás korszerűsítésével. a

M

bel

- 44 -

1983.09.01.

jelentős értékű központi és tanácsi hozzájárulással, valamint a felajánlott társadalmi munkákkal a népi ellenőrök számításai szerint a vizsgált megyék több mint 3600 tantermének világitása korszerűsíthető. /mti/

sr/er -ár/mz hgy

15.38 010983 1718

--

sb0060 4 160 mtib1070

egészségügyi ifjúsági napok ,83

1983. szeptember 1. - kétszáz, harmincöt éven aluli orvos, gyógyszerész és szakasszisztens részvételével kezdődtek meg csütörtökön a debreceni akadémiai bizottság székházában az idei egészségügyi ifjúsági napok. a rendező szervek - a kisz központi és hajdu-bihar megyei bizottsága, az egészségügyi minisztérium, az egészségügyi dolgozók szakszervezete és a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetsége - immár 6. alkalommal biztosítanak ilyen módon fórumot a fiatal egészségügyi dolgozóknak kutatási eredményeik ismertetésére. a témákat természetesen csoportosítják. az idén a gyermekgyógyászat határterületei kerültek előtérbe. az érdeklődést, s egyben a téma jelentőségét mutatja, hogy több mint száz előadást jelentettek be. kiemelt témája az idei egészségügyi ifjúsági napoknak a gyerekek pszichés fejlődése, a sérült gyerekek rehabilitációja és a félelemmentes kórházak kialakításának problémája is. a tapasztalatok szerint az orvosi munka hatékonyságának javítása érdekében az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítani a gyógyászatban a gyerekek lélektanára, élettani sajátosságaira. /mti/

tár/er kz hgy

15.44 010983 1176

--

bel

- 45 -

1983.09.01.

sb0061 4 130 mtib2001

ülést tartott a minisztertanács

1983. szeptember 1. - a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtöki ülésén elfogadta a központi népi ellenőrzési bizottság jelentését az alsófoku tanintézetek helyzetéről, az általános iskolás gyermekek étkeztetéséről és egészségügyi ellátásáról. megállapította, hogy a vi. ötéves terv eltelt időszakában az általános iskolai oktató-nevelő munka feltételeinek javítását célzó társadalmi-gazdasági program végrehajtásában - a gazdasági nehézségek ellenére - jelentős eredmények születtek. a kormány köszönetét fejezte ki a pedagógusoknak, akik a sokszor nehéz körülmények ellenére is lehetővé tették, hogy az oktatás, a nevelés és a gyermekellátás színvonala ne essen vissza, sőt egyes területeken javuljon. a központi és a tanácsi szervek kiemelten foglalkoztak az általános iskolai oktató-nevelő munka feltételeinek javításával. továbbra is a tantermek számának növelésére, valamint a gyermekegészségügyi ellátás fejlesztésére kell az erőket összpontosítani. a minisztertanács kötelezte az illetékes minisztériumokat, országos főhatóságokat és tanácsokat, hogy az általános iskolai oktató-nevelő munka javítására a helyi adottságok figyelembevételével, összehangolt együttműködéssel és a társadalmi összefogás szervezésével tegyenek meg mindent a program következetes végrehajtásáért. /mti/

gw hgy

15.49 010983 1378

--

sb0062 4 150 mtib2002

kitüntetés

1983. szeptember 1. - az elnöki tanács talabér józsefnek, a szilikátipari központi kutató és tervező intézet igazgatójának az építőanyagipari tudományos kutatás területén végzett több évtizedes, kimagasló munkája elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta.

a kitüntetést kádár józsef államtitkár csütörtökön nyújtotta át az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban. /mti/

ka/bam/gw hgy

15.52 010983 0479

--

sb0063 4 180 mtib2003 /közönségszolgálat/

strandhírek

1983. szeptember 1. - a pünkösdfürdői és az erzsébeti strand szeptember 4-én zárja a strandidényt. kedvező időjárás esetén szeptember 4-e után is látogathatók a strandfürdők.

a széchenyi strandfürdő szeptember 5-től 16-ig zárva tart. az üzemszünet idején az őszi-téli időszakra készülnek fel. ez idő alatt - a fővárosi fürdőigazgatóság tájékoztatása szerint - a széchenyi strandfürdőbe érvényes bérletek a palatinus és a szabadság strandfürdőkben használhatók fel. az átállási munkák idején a széchenyi gyógyfürdő nyitva tartási rendje változatlan. /mti/

fr ig/bc/gw hgy

15.53 010983 0607

--

sb0064 4 160 mtib2004

építészeti kiállítás az ndk kulturában

1983. szeptember 1. - a német demokratikus köztársaság történelmi városainak rekonstrukcióját és a lakásépítést bemutató kiállítás nyílt meg csütörtökön az ndk kulturális és tájékoztató központ deák téri székházában. az ndk építőművészek szövetségének és az ndk építészeti akadémiájának közös tárlatán a nagymultu városok építészeti remekait megörökítő, nagyméretű fotók adnak áttekintést arról a munkáról, amelynek eredményeként ma már új köntösbe öltöztetett műemléki és lakóépületek sorakoznak egymás mellett ndk-szerte.

a kiállítás megnyitását megelőző sajtótájékoztatón roland korn, az ndk építőművészek szövetségének elnökhelyettese, berlin főépítésze körvonalazta azokat a feladatokat, amelyeknek megvalósítása - foghíj-beépítések és régi épületek rekonstrukciója - nyomán eredeti formájukban őrizték meg a patinás városrészeket.

nem először rendezett tárlatot a baráti szocialista ország építészetéről az ndk kulturális központ: 1977-ben, majd 1981-ben már otthon adott hasonló rendezvénynek. hazánk hasonlóan két alkalommal

m

mutatkozott be az ndk-ban; s a napokban ipari építészetünket reprezentáló tárlat nyílik berlinben.

a kiállítás két hétig tekinthető meg a deák téren. /mti/

t/kj/ár/gw hgy

15.57 010983 1280

--

sb0065 4 130 mtib2005

eltemették borbély györgyöt

1983. szeptember 1. ^{csütörtökön} részvétel kísérték utolsó útjára a farkasréti temetőben borbély györgyöt, a magyar távirati iroda állami-dijas műszaki igazgatóját. a végső tisztességadásán megjelentek munkatársai, barátai, tisztelői, családtagjai.

a gyászszertartáson az mti vezetősége nevében burján sándor vezérigazgató bucsuzott borbély györgytől. felidézte életét, pályafutásának fontosabb állomásait. emlékeztetett arra, hogy borbély györgy kiemelkedő szerepet töltött be a magyar hírszolgálati munka műszaki feltételeinek és eszközrendszerének fejlesztésében. tehetségét, tudását, szorgalmát jól ismerték és nagyra becsülték az ország határain túl is.

a magyar távirati iroda műszaki igazgatóságának dolgozóit, közvetlen munkatársait, barátait és a családtagok nevében wagner mihály főosztályvezető mondott bucsuszavakat, kiemelve, hogy borbély györgy hosszú évtizedeken át nagy szakmai felkészültséggel, tiszta emberséggel nevelte a műszaki szakemberek egész sorát. /mti/

t/kj/ag/gw hgy

15.58 010983 1055

m

--

sb0066 4 160 mtib2006

évadnyitó társulati ülés a békéscsabai jókai színházban

1983. szeptember 1. - csütörtökön tartotta évadnyitó társulati ülését a békéscsabai jókai színház. Keczer András igazgató emlékeztetett arra, hogy a jókai színház az új évadban ünnepli fennállásának 30. évfordulóját, s arra is, hogy a nyáron - a gyulai várszínházzal közösen - bemutatták Németh László: Sámson című drámáját. az évadot október 7-én ezzel a darabbal nyitják, majd Huszka Jenő: Mária főhadnagy című operettje kerül színre. ezt Sartre: Altona foglyai című drámája és két vígjáték követi, a bemutatók sorában ősbemutató több is lesz az új évadban békéscsabán. ezek közé tartozik Csukás István: Akasztófavirágok című betyár musicalja, Székely János: Irgalmas házasság című színműve, egy kabaré-összeállítás, a gyermekszínházban pedig Illyés Gyula: Szépkötő kalambona című mesejátéka és Ion Greanga: A fehér táltos című alkotása.

a társulattól megvált ungar tamás rendező helyére, mint az igazgató bejelentette, egy fiatal rendezőt, Smidt Zoltánt szerződtették. díszlet- és jelmeztervezője is új lesz a színháznak Németh Zoltán személyében. a színészek közül Pálfi Margit és Mészáros Mihály szerződött a színházhoz, a többiek már tavaly is a társulatnál dolgoztak. /mti/

bty/ke/er kz hgy
16.01 010983 1273

-.-

sb0067 4 160 mtib2007

történelmi események - karikaturákon

1983. szeptember 1. - torz képek címmel az 1848-1919 közötti időszak magyar politikai karikatúráit felvonultató kiállítás nyílt csütörtökön a magyar munkásmozgalmi múzeumban, egy három részes tárlat-sorozat nyitányaként.

a kiállításra a kor számos vicc- és élclapját, kiadványát dolgozták fel a múzeum szakemberei, a legjellemzőbb „torz képeket”, válogatva össze. egyebek között a herkó páter, a borsszem jankó, a charivari szolgált forrásként a 400 karikatura kiválasztásához. a látogatók átfogó képet kapnak arról, hogy a legkülönbözőbb pártállású lapok hogyan kommentálták a fontosabb bel- és külpolitikai eseményeket. a karikaturák tükrében ismerkedhetnek meg 1848-cal, a forradalom és szabadságharc eseményeivel és kiemelkedő

személyiségeivel; az abszolutizmus korával, amikor csak intézményeket volt szabad ceruzavégre kapni, a politikusokat nem. a gunyképek mesterei 1867, a kiegyezés után a leggyakrabban a magyar-osztrák kapcsolatokkal foglalkoztak, de nem maradt el a párizsi kommun, s a fontosabb magyar kérdések: a közigazgatási, az egyházi reform, a tiszaezlári per ábrázolása sem - a tárlat ezekből is izelítőt ad.

a karikatura-világ középpontjában a millennium áll, a korabeli események „nagyagyarkodó”, jellegére utalva, egy jurtában és körülötte helyezték el az anyagot. a további „torz képek”, felidéznek többek között a Dreyfus-per, az orosz-japán háború időszakát, az első világháborút, a magyar kormányokat és az 1918-19-es forradalmi időket.

a tárlatot - amelyet Árkus József, a Ludas Matyi főszerkesztője nyitott meg - december végéig tekintheti meg a közönség. /mti/

t cs/ár/gw hgy

16.01 010983 1683

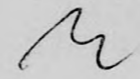
-.-

sb0068 4 150 mtib2008

interexcoop-börze

1983. szeptember 1. - négynapos börze kezdődött csütörtökön a kiskereskedők országos szövetsége bács-kiskun megyei szervezetének kecskeméti székházában. főleg a kiskereskedők számára rendezett börzén több mint száz féle ruházati cikket, köztük prémeket, bőrárúkat, vitorlásruhát, továbbá az exportra dolgozó vállalatoktól származó maradék bőr- és szövetanyagokat kínál az interexcoop külkereskedelmi gazdasági társaság. az interexcoopnak február óta ez a harmadik börzéje. a társaság azóta - akcióival, a termelők és a kereskedők közötti termelési kooperációk létrehozásával, a kisseriában gyártott termékek közvetítésével - csaknem hatvan millió forintos forgalmat bonyolított le. /mti/

Lak/bné/er kz hgy
16.05 010983 0741

-.-

sb0069 4 130 mtib2009

szolidaritási nagygyűlés a gorkij művelődési központban /1./

1983. szeptember 1. - az antifasiszta világnap alkalmából, az őszi szolidaritási akcióorozat nyitányaként nagyszabású békenagygyűlést tartottak csütörtökön a danuvia gorkij művelődési központban. a széksorokban fővárosi dolgozók százai foglaltak helyet, akik részvételükkel is megerősítették a béke ügye iránti elkötelezettségüket. a megjelenteket juhász gábor, a danuvia mszmp bizottságának titkára köszöntötte, majd varga-sabján lászló, a kisz központi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet.

varga-sabján lászló bevezetőjében emlékeztetett rá: a negyvennégy éve robbant ki az emberiség legpusztítóbb, legborzalmasabb katasztrófája, a második világháború, amely mérhetetlen szenvedést zúdított a népekre, mintegy 50 millió ember életét követelte a fasizmus. akik átéltek az akkori időket, de azok is, akik csak hallottak róla, eltökélték: minden erejükkel azon lesznek, hogy megakadályozzák a fasizmus újjáéledését, megelőzzék egy újabb, minden eddiginél nagyobb veszélyeket tartogató háború kirobbanását.

a továbbiakban az előadó arról szólt, hogy népünk évszázadokon át európa hadútjainak ütközőpontjában állott, ám az elmúlt négy évtizedben megízlelhette a béke, a szabadság, a nemzet alkotó erejének örömeit is. ezért is órizzuk féltve a békét, legfőbb kincsünket.

a fegyverkezési verseny minden korábbinál fenyegetőbb méreteket öltött. washington és a nato nem titkolják a katonai erőfölény megszerzésére törekszik. akadályokat gördítenek a leszerelési tárgyalások eredményessége elé, újabb és újabb fegyverkezési programokat hagynak jóvá, háborus készülődésüket hovatovább kiterjesztik a világra is. a kisz központi bizottságának titkára ennek kapcsán rámutatott: az emberek milliói bizakodással fogadták és fogadják a szovjetunió és a szocialista országok javaslatait, amelyek a nukleáris fegyverek gyártásának és telepítésének megakadályozását célozzák. a varsói szerződés tagállamai keresik a párbeszéd lehetőségét, hiszen tudják, hogy soha nem volt még annyira fontos, hogy a világ/erői összefogjanak a nukleáris fenyegetés leküzdéséért, mint most: az egyesült államok szélsőséges köreinek hidegháborús törekvései fennakadnak a szocializmus erején és ellenállásán, szögezte le varga-sabján lászló, majd arról szólt, hogy a szocialista országokkal szemben alkalmazott gazdasági szankciók sem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. /folyt. köv./

(békescseretű)

gi/ka/gw

16.06 010983 2477

as

-.-

sb0070 4 130 mtib2010

szolidaritási nagygyűlés a gorkij művelődési központban /2./

sőt: tovább folytatódott - még ha kétségtelenül meg is nehezült - a gazdasági együttműködés a szocialista és a nyugat-európai tőkés országok között. hazánk kész az együttműködésre mindenkivel, aki az emberiség haladásáért és napjaink legfontosabb ügyéért, a béke megővéséért küzd - hangsúlyozta a szónok, majd hangsúlyozta: a szovjetunió és a varsói szerződés tagállamai mindig a konfrontáció ellen léptek fel, mindenkor népek biztonságát tartották szem előtt.

hazánk támogatja azokat a szovjet javaslatokat, amelyeket a szovjetunió hivatalosan is ismertetett az európai hatósugaru rakéták számának csökkentéséről és megsemmisítéséről. ezek a szovjet kezdeményezések bizonyítják a szovjetunió és a szocialista országok rugalmasságát, megegyezési készségét, azt, hogy a lehetőségek legvégső határáig hajlandó elmenni a tisztességes megállapodás érdekében.

varga-sabján lászló ezután arról szólt, hogy magyarország eddig is sokat tett a béke érdekében. egyik kezdeményezője volt a helsinki folyamatnak, de az elmúlt hónapok történései is igazolják, hogy mindenkor készek vagyunk további javaslatokkal előmozdítani e fontos ügy sikerét. a békemozgalomról szólva kijelentette: a békéért tenni akarók hitelét soha nem az szabja meg, hogy kormánypártiak avagy sem, hanem az, hogy programjuk és céljuk miképpen szolgálja a béke, a biztonság, a leszerelés ügyét. s ha a mi kormányunk békepárti, akkor büszkén vállaljuk, vállalhatjuk, hogy kormánypárti békemozgalom vagyunk.

- a békemozgalom - keleten és nyugaton egyaránt - hatalmas erő, olyan erő, amely képes lefogni az agresszorok kezét és a kormányok politikáját a béke irányába befolyásolni - mondotta befejezésül varga-sabján lászló.

a szolidaritási békenagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

gi/ka/ag/gw hgy

16.09 010983 1879

as

-.-

sb0071 4 150 mtib2011 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológiai tájékoztató

1983. szeptember 1. - a hét végén többször is megnövekszik a felhőzet, záporok, zivatarok kialakulására lehet számítani. a nappali hőmérséklet az elmúlt napokéhoz képest kissé csökken, várhatóan 21-26 fok között alakul.

a jövő hét elején általában kevés lesz a felhő, számottevő csapadék nem valószínű. a szél időnként megerősödik. a hőmérséklet hajnalban 8-13, a délutáni órákban 21-26 fok között várható. a hét közepén ismét megnövekszik a csapadékhajlam, s záporok kialakulására lehet számítani.

a hétvégi változékonyságot eleinte nem időjárási front áthaladása, csupán közeledése okozza. az eddigi nyugodt időjárás után a légkör sok összetevője megváltozik. ez előbb a vérnyomás és a pulzusszám csökkenésével jár, levért állapotot okozhat. később a záporok, zivatarok megjelenésével szervezetünk fokozottabb működésbe kezd, ,,feldobottabbak,, , éberebbek leszünk. a teljes felfrissülés a zivatarzóna átvonulásával várható, hiszen akkor jóval tisztább, kevésbé nedves, kissé hűvösebb levegő érkezik hozzánk. /mti/

kf/er sl hgy
16.11 010983 1090

--

sb0072 4 150 mtib2012 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1938. szeptember 1. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria:

időnként erősen megnövekszik a felhőzet, zápor, zivatar is valószínű. a szél megerősödik. a hőmérséklet pénteken kora délután 23, 28, szombaton hajnalban 12, 17 fok.

csehszlovákia:

tulnyomóan napos idő, majd időnként megnövekszik a felhőzet. a hőmérséklet pénteken kora délután 24, 29, szombaton hajnalban 11, 16 fok.

szovjetunió:

tulnyomóan napos idő, reggel párásság. a hőmérséklet pénteken kora délután 23, 28, szombaton hajnalban 11, 16 fok.

rómánia:

tulnyomóan napos idő, a regeli órákban párásság. a hőmérséklet pénteken kora délután 23, 28, szombaton hajnalban 11, 16 fok.

jugoszlávia:

általában kevés felhő, csupán kisebb felhősödés valószínű. nyugaton egy-egy zápor is előfordulhat. a hőmérséklet pénteken kora délután 25, 30, szombaton hajnalban 12, 17 fok. /mti/

kf/er sl hgy
16.18 010983 1075

--

sb0073 4 150 mtib2013 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. szeptember 1. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	21 fok
london	19 fok
osló	20 fok
stockholm	22 fok
helsinki	24 fok
berlin	25 fok
varsó	28 fok
leningrád	21 fok
moszkva	18 fok
kijev	27 fok
prága	26 fok
bécs	27 fok
róma	27 fok
madrid	28 fok
belgrád	29 fok
bukarest	26 fok
szófia	26 fok
athén	31 fok

/mti/
16.20 010983 0882

--

sb0074 4 150 mtib2014 /közönségszolgálat/

vizhőmérsékletek

1983. szeptember 1.

fekete-tenger /szovjet partvidék/ 22 fok
 fekete-tenger /bolgár és román partvidék/ 22 fok
 égei-tenger 23 fok
 adriai-tenger /olasz partvidék/ 23 fok
 adriai-tenger /jugoszláv partvidék/ 25 fok
 földközi-tenger /olasz partvidék/ 25 fok
 földközi-tenger /francia partvidék/ 24 fok
 földközi-tenger /spanyol partvidék/ 25 fok
 balti-tenger 17 fok

a duna budapestnél 21 fok, a balaton siófoknál 22 fok.

/mti/ kf/er sl olt
 16.25 010983 0477

-.-

sb0075 4 160 mtib2015

népművészeti kiállítás szolnokon

1983. szeptember 1. - a 33. magyar bányásznapi tiszteletére nyílt népművészeti kiállítás csütörtökön szolnokon, a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat nagytermében. a reprezentatív kiállítás a gazdag népművészeti hagyományokkal rendelkező nagykun város - karcag - fazekaskulturáját mutatja be. kiállította több művét a 90. évében járó és ma is alkotó kántor sándor kossuth-díjas, a népművészet országhatárainkon túl is ismert mestere, s a kántor sándor műhelyében alkotó kungazda ferenc, aki ugyancsak elnyerte már a népművészet mestere címet. az ifju nemzedéket ifju szabó mihály, a népművészet ifju mestere, sz. nagy istván és chlumetzky ildikó fazekas népi iparművészek képviselik. elvitték a bányászok tiszteletére rendezett tárlatra műveiket a karcagi népművészeti háziipari szövetkezet alkotói is. ők főként himzéseket mutattak be.

/mti/
 end/kné/kö kz hgy
 16.27 010983 0918

-.-

sb0076 4 160 mtib2016

m. tóth istván kiállítása

1983. szeptember 1. - tájképekkel, csendéletekkel, figurális kompozíciókkal mutatkozott be m. tóth istván, székesfehérváron élő és alkotó festőművész csütörtökön pusztavámon, fejér megye vértessalji bányásztelepülésén megnyitott kiállításán. a bányásznapi tiszteletére rendezett tárlaton negyvennél több képet, az utóbbi egy-két esztendő munkáit állította ki. m. tóth istván pusztavámi tárlatát október 10-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/
 dáv/kö kz hgy
 16.32 010983 0497

-.-

sb0077 4 130 mtib2017

magyar-vietnami barátsági nagygyűlés tószegen

1983. szeptember 1. - magyar-vietnami barátsági gyűlést rendezett csütörtökön tószegen a hazafias népfront szolnok megyei bizottsága. a községi filmszínházban rendezett demonstráción, amely egyben az őszi szolidaritási akció szolnok megyei megnyitója is volt, ágoston lászló, a magyar távirati iroda pártbizottságának a titkára mondott beszédet. részt vett és felszólalt a gyűlésen ta quynh, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének a tanácsosa is. a vietnami nép testvéri üdvözlését, köszönetét tolmácsolta a magyar nép baráti segítőkészségéért. /mti/
 end/kné/kö kz hgy
 16.38 010983 0652

ds

-.-

sb0078 1 150 mtib2018 /közönségszolgálat/

piaci előrejelzés

1983. szeptember 1. - továbbra is választékos zöltség-gyümölcs kínálat, szilárd árak várhatók a hétfégi piacokon.

a jelzések szerint bőséges a paprika, a paradicsom, az uborka, tartósan jó a vöröshagyma, a levezzöltségek és a burgonya felhozatala. emelkedik a fejes- és kelkáposzta, valamint a karfiol mennyisége. a hét végén tovább növekszik az alma alaku fehérpaprika, a piros paradicsompaprika és a cseresznyepaprika felhozatal. kapható lesz még a piacokon zöldbab, juliskabab, kifejtőbab, eltemni való méretes uborka, s minden piacon kínálnak különböző összetételben vegyes levezzöltséget. ugyancsak emelkedik a másodvetésű cikkek, a fejessaláta, a hónaposretek, a csemege zöldhagyma, valamint a paraj és a sóska mennyisége.

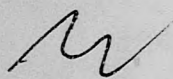
változatlanul bőséges a gyümölcs felhozatal.

az élénk kereslet következtében a hétfégi piacokon - kisebb mozgástól eltekintve - lényegesebb árváltozás nem várható. szeptember 1-től életbelépett az i. fajtacsoportba tartozó burgonya hatósági ára, amely kilogrammonként 5,40 forint.

a nagyvásártelapi fogyasztói árak szeptember 2-án, kilogrammonként: a burgonya 5.50-6.20, a vöröshagyma 11, a lilahagyma 15, a fokhagyma 55, a fejeskáposzta 5-8, a vöröskáposzta 12, a kelkáposzta 13-20, a patisszon 20, a zucchini 16, a paradicsom 7-10, az uborka 14-18, a tölténivaló paprika 6-16, a hegyespaprika 14, a piros paradicsompaprika 16-22, a piros cseresznyepaprika 26, a karalábé 18, a sárgarépa 7-9, a gyökér 16, az alma 9-13, a körte 7-13, a sasza szőlő 14-17, a csemege-szőlő 12-15, az olaszkek szilva 11-14, a magvaváló szilva 8-12, az őszibarack 16-22, a sárgadinnye 15, a görögdinnye 8-10, a sampinyon gomba 12, a laskagomba 56-66, a kapos káposzta 16, a kovászolt uborka 26 forint. a gumós zeller darabja 5, a zöld tengeri 4, a petrezselyemzöld és a kapor csomója 1.50 forint. a tojás a korábbi időszakhoz képest drágább, darabja 2.20 forint. /mti/

kf/sl/gw hgy

16.39 010983 1952

--

sb0079 4 160 mtib2020

gáspár sándor festőművész kiállítása

1983. szeptember 1. - gáspár sándor festőművész „bányászballada” című kiállítását nyitották meg csütörtökön az oroszlanói szénbányánál. a budapesten élő 67 éves alkotó fiatalabb korában maga is bányász volt, a szakma bányászfestőként tartja számon, hiszen sok alkotásának ihletője a föld alatt dolgozók áldozatos munkája. a bányászballada című sorozata a bányászok egykori munkakörülményeit, nehéz életét ábrázolja. /mti/

ráb/wmé/kz/gw hgy

16.42 010983 0498

--

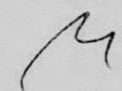
sb0080 4 160 mtib2021

szabolcs péter kiállítása sopronban

1983. szeptember 1. - csütörtökön a soproni képcsarnokban megnyílt szabolcs péter szobrászművész kiállítása. a zalaegerszegen alkotó művész korábban már több alkalommal tárta munkáit a hazai közönség elé, sőt voltak önálló kiállításai az országhatárokon túl, jugoszláviában és firmországban is. 1975-ben elnyerte a ravennai dante biennálé aranyérmét. köztéri alkotásai hazánk több településén, egyebek között Letenyén és zalaegerszegen láthatók.

sopronban első alkalommal mutatkozott be alkotásaival: 43, emberi sorsokat - öregeket, gyerekeket, asszonyokat - megörökítő alkotását állította ki. /mti/

mzs/sza/kö kz hgy
16.46 010983 0674

--

sb0081 4 160 mtib2022

iparművészek tárlata szolnokon

1983. szeptember 1. - két iparművész, kopcsányi ottó és molnár imre alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a szolnoki aba novák teremben. kopcsányi ottó ötvösművészeknek ez a 23. kiállítása. ezúttal hagyományos eljárással készített használati tárgyakat, és bronz falipasztikáit mutatta be. molnár imre bőrből készített használati és dísz tárgyakkal, falidíszekkel, irattartókkal és egyéb tárgyakkal szerepel a kiállításon. /mti/

end/kné/kö kz hgy
16.49 010983 0493

-.-

sb0082 4 160 mtib2023

komló hőskora dokumentumokban

1983. szeptember 1. - a harminckettedik születésnapját ünneplő mecseki bányászváros hőskorát bemutató fotódokumentumokból nyílt kiállítás csütörtökön a bányásznap alkalmából komlón. a feketeszénre települt város építését, a legendás „széncsata”, küzdelmeit megörökítő felvételeket, újságcikkeket és más emlékeket a komlói művelődési központ fotószakkörének lelkes amatőrjei gyűjtötték össze, illetve fényképeket készítettek a kiállítás számára a muzeumokban, könyvtárakban és archívumokban őrzött hiteles forrásokról. a félszáznál több dokumentum időrendben idézi fel az eseményeket, az új bányásztelep építésének mozzanatait, a bányászok munkáját, a jeles ünnepeket, a város életéhez kötődő neves személyiségek portréit és bemutatja a három évtizeddel ezelőtti bányászok módszereit is. a május 1. művelődési ház emeleti galériáján megrendezett kiállítás tablón szeptember huszonhetedikéig tekinthetik meg az érdeklődők a „komló hőskoráról”, szóló dokumentumokat. /mti/

kász/kz/gw hgy

16.50 010983 1038

-.-

sb0083 4 150 mtib2024

két hét múlva nyílik a bnv

1983. szeptember 1. - a magyar vállalatokon kívül 43 ország és nyugat-berlin kiállítói sorakoztatják fel termékeiket a két hét múlva, szeptember 16-án nyíló őszi budapesti nemzetközi vásáron, a fogyasztási cikkek szaktavasárán. a hagyományoknak megfelelően szakosítva - ezúttal nyolc árucsoportban - mutatják be árucikkeiket a kiállítók. a népgazdaság igényeivel összhangban kialakított árucsoportokban ruházati cikkeket; lakberendezési és lakásfelszerelési tárgyakat; háztartási vegyipari, papíripari, kozmetikai cikkeket; élelmiszeripari termékeket; a kultúrával, a szabadidővel és a sporttal kapcsolatos áruválasztékeket; különféle járműveket; ajándékokat és népművészeti tárgyakat valamint családi- és hétfégi házakat láthatnak a kiállítás látogatói.

az árubemutató mellett különböző programokkal szórakoztatják a vásár közönségét. az egyik legnagyobb érdeklődésre számot tartó esemény az elektromos művek kiállítása lesz, melyen különféle energiatakarékos háztartási készülékeket sorakoztatnak fel, s bemutatják a gazdaságos üzemeltetés legjobb módszereit. várhatóan sok látogatót vonzanak majd a divatbemutatók is. körültekintően gondoskodnak a közönség ellátásáról is: üdítőket és harapnivalót szántalan büfé, falatozó, étterem kínál majd. a centrum és a skála áruház kihelyezett üzleteiben és néhány pavilonban lehetőség nyílik a bemutatott termékek megvásárlására is.

ebben az évben először négyre emelik a szakmai délelőtti számát: szeptember 19-én, 20-án, 21-én és 22-én 10-től 14 óráig a vásárt csak a szakközönség keresheti fel, az erre a célra kibocsátott szakmai jegyekkel.

a bnv-vel egyidejűleg, tehát szeptember 16. és 25. között rendezik meg a 4. interplayexpo nemzetközi játék- és oktatási eszköz kiállítást, valamint a 2. csináld magad nemzetközi barkács- és kiskert kiállítást. ezúttal a játékokkal együtt mutatják be az oktatási eszközöket is, tekintve, hogy gyakran szinte elválaszthatatlan e két terület. az idei csináld magad kiállításon elsősorban a lakások karbantartásához, korszerűsítéséhez szükséges eszközöket ismerhetik meg a látogatók.

a bkv a vásár ideje alatt a metró örs vezér téri végállomásától sűrítetten indítja a 100-as autóbuszokat, amelyek minden vásárbejáratnál megállnak. a népszínház utca és a józsef körút sarkától a vásár főbejáratáig ugyancsak sűrítve közlekednek a 29-es villamosok. a máv a vidékről érkezők számára 20 százalékos utazási kedvezményt nyújt. a belépőjegy ára 20 forint, a szakmai látogatók 80, a gyermek- és diákcsoportok pedig 5 forintos belépővel juthatnak be a vásár területére. /mti/

bi/kö/sl/gw olt
16.53 010983 2630

sb0081 4 160 mtib2022

iparművészek tárlata szolnokon

1983. szeptember 1. - két iparművész, kopcsányi ottó és molnár imre alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a szolnoki aba novák teremben. kopcsányi ottó ötvösművészek ez a 23. kiállítása. ezuttal hagyományos eljárással készített használati tárgyakat, és bronz falplasztikáit mutatta be. molnár imre bőrből készített használati és dísz tárgyakkal, falidiszekkel, irattartókkal és egyéb tárgyakkal szerepel a kiállításon. /mti/

end/kné/kö kz hgy
16.49 010983 0493

-.-

sb0082 4 160 mtib2023

komló hőskora dokumentumokban

1983. szeptember 1. - a harminckettedik születésnapját ünneplő mecseki bányászváros hőskorát bemutató fotódokumentumokból nyílt kiállítás csütörtökön a bányásznap alkalmából komlón. a feketeszénre települt város építését, a legendás „széncsata”, küzdelmeit megörökítő felvételeket, újságcikkeket és más emlékeket a komlói művelődési központ fotószakkörének lelkes amatőrjei gyűjtötték össze, illetve fényképeket készítettek a kiállítás számára a muzeumokban, könyvtárakban és archívumokban őrzött hiteles forrásokról. a félszáznál több dokumentum időrendben idézi fel az eseményeket, az új bányüzemek építésének mozzanatait, a bányászok munkáját, a jeles ünnepeket, a város életéhez kötődő neves személyiségek portréit és bemutatja a három évtizeddel ezelőtti bányászok módszereit is. a május 1. művelődési ház emeleti galériáján megrendezett kiállítás tablón szeptember huszonhetedikéig tekinthetik meg az érdeklődők a „komló hőskoráról”, szóló dokumentumokat. /mti/

kász/kz/gw hgy

16.50 010983 1038

-.-

sb0083 4 150 mtib2024

két hét múlva nyílik a bnv

1983. szeptember 1. - a magyar vállalatokon kívül 43 ország és nyugat-berlin kiállítói sorakoztatják fel termékeiket a két hét múlva, szeptember 16-án nyíló őszi budapesti nemzetközi vásáron, a fogyasztási cikkek szakvásárán. a hagyományoknak megfelelően szakosítva - ezuttal nyolc árucsoportban - mutatják be árucikkeiket a kiállítók. a népgazdaság igényeivel összhangban kialakított árucsoportokban ruházati cikkeket; lakberendezési és lakásfelszerelési tárgyakat; háztartási vegyipari, papíripari, kozmetikai cikkeket; élelmiszeripari termékeket; a kulturával, a szabadidővel és a sporttal kapcsolatos áruféleségeket; különféle járműveket; ajándékokat és népművészeti tárgyakat valamint családi- és hétvégi házakat láthatnak a kiállítás látogatói.

az árubemutató mellett különböző programokkal szórakoztatják a vásár közönségét. az egyik legnagyobb érdeklődésre számot tartó esemény az elektromos művek kiállítása lesz, melyen különféle energiatakarékos háztartási készülékeket sorakoztatnak fel, s bemutatják a gazdaságos üzemeltetés legjobb módszereit. várhatóan sok látogatót vonzanak majd a divatbemutatók is. körültekintően gondoskodnak a közönség ellátásáról is: üdítőket és harapnivalót szántalan büfé, falatozó, étterem kínál majd. a centrum és a skála áruház kihelyezett üzleteiben és néhány pavilonban lehetőség nyílik a bemutatott termékek megvásárlására is.

ebben az évben először négyre emelik a szakmai délelőtti számát: szeptember 19-én, 20-án, 21-én és 22-én 10-től 14 óráig a vásárt csak a szakközönség keresheti fel, az erre a célra kibocsátott szakmai jegyekkel.

a bnv-vel egyidejűleg, tehát szeptember 16. és 25. között rendezik meg a 4. interplayexpo nemzetközi játék- és oktatási eszköz kiállítást, valamint a 2. csináld magad nemzetközi barkács- és kiskert kiállítást. ezuttal a játékokkal együtt mutatják be az oktatási eszközöket is, tekintve, hogy gyakran szinte elválaszthatatlan a két terület. az idei csináld magad kiállításon elsősorban a lakások karbantartásához, korszerűsítéséhez szükséges eszközöket ismerhetik meg a látogatók.

a bkv a vásár ideje alatt a metró örs vezér téri végállomásától sűrítetten indítja a 100-as autóbuszokat, amelyek minden vásárbejáratnál megállnak. a népszínház utca és a józsef körút sarkától a vásár főbejáratáig, ugyancsak sűrítve közlekednek a 29-es villamosok. a máv a vidékről érkezők számára 20 százalékos utazási kedvezményt nyújt. a belépőjegy ára 20 forint, a szakmai látogatók 80, a gyermek- és diákcsoportok pedig 5 forintos belépővel juthatnak be a vásár területére. /mti/

bi/kö/sl/gw olt
16.53 010983 2630

as

sb0084 4 160 mtib2025

bentlakásos öregek napközi otthona dorkótanyán

1983. szeptember 1. - csütörtökön, a sárospatakhöz tartozó dorkótanyán felavatták borsod megye első, bentlakásos öregek napközi otthonát. a város bodrogközi tanyavilágában kialakított új szociális létesítmény 20 idős, egyedülálló ember otthona lesz minden hétfőtől szombatig, s csak a hét végét töltik majd saját otthonukban. az épületben külön foglalkoztatót is berendeztek. az intézmény fenntartásához a sárospataki kossuth tsz is hozzájárul. lakóinak többsége ugyanis a közös gazdaság egykori dolgozója lesznek. /mti/

kör/tné/kö kz hgy
16.53 010983 0600

sb0085 4 150 mtib2026

új akna a dudari bányüzemekben

1983. szeptember 1. - jelentős állomásához érkezett a veszprémi szénbányák vállalat dudari üzemének fejlesztése, amellyel új szénmezőt kapcsolnak a meglévőhöz. csütörtökön összelyukasztották az új leszálló aknát a vágatokkal. az új akna használatával műszakonként egy óra hasznos munkaidőt nyernek. ennyivel kevesebb időt kell ugyanis a munkahelyek megközelítésére fordítani. emellett kevesebbet kell a bányászoknak gyalogolniuk és javul a bányász szellőztetése is. kulcsszerepe van az új aknának abban is, hogy a dudari bányász üzem jelenlegi 308 ezer tonnás évi termelése 1985-re évi félmillió tonnára nő. /mti/

bév/nmé/kz/gw olt

16.59 010983 0677

sb0086 4 150 mtib2027

megkezdődtek a hírös napok

1983. szeptember 1. - csütörtökön kecskeméten megkezdődtek az idei „hírös napok”. egyik látványos eseményeként megnyitották a négy alföldi megye - bács-kiskun, csongrád, pest és szolnok - több helyszínen rendezett kertészeti, élelmiszeripari kiállítását. a duna-tisza közti szőlő-gyümölcsstermesztés multjáról és jelenéről az erdei ferenc művelődési központban rendezett termékbemutató ad áttekintést. a kistermelők a szakszervezetek megyei tanácsának székházában állították ki áruikat, a domus áruház előtti téren pedig kiegészítő kiállítás várja az érdeklődőket, s ugyanitt kisállat-bemutatót és tanácsadást tartanak. a kertészeti egyetem főiskolai karának aulája virágkiállítás és kötetes bemutató színhelye, a városközpontban a mezőgazdasági szövetkezetek állították ki ipari termékeiket, s ugyanott bemutatták kertészeti újításukat is.

ugyanazon a napon kezdődött meg a városban az országos kertészeti konferencia. a kétnapos tanácskozás több mint 600 résztvevőjét gajdócsi istván, a bács-kiskun megyei tanács elnöke köszöntötte, majd márton jános, az agrárgazdasági kutató intézet főigazgatója tartott vitaindító előadást az élők munkájának a hazai kertészeti termelésben játszott szerepéről. előadása után három szekcióban folytatódott a tanácskozás. a szőlőtermesztési szekció megemlékezett az első homoki szőlőkutató telep, miklós telep százéves fennállásáról, s ez alkalommal megkoszorúzták alapítójának, miklós gyulának mellszobrát.

a tanácskozáson átadták a magyar agrártudományi egyesület mohácsy mátyás emlékéremét dr. hadnagy árpádnak, a vetőmagtermelő vállalat igazgatóhelyettesének, katona józsefnek, a kertészeti egyetem szőlészeti és borászati kutató intézet tudományos igazgatóhelyettesének, kiáczy györgynek, a fővárosi kertészeti vállalat műszaki igazgatóhelyettesének és németh miklósnak, a zalaegerszegi városgazdálkodási és kommunális szolgáltató vállalat főmérnökének. ez alkalommal osztották ki a bács-kiskun megyei tanács által alapított mathiasz jános-díjakat is. ebben az elismerésben budai istván, a tiszakécskei béke és szabadság tsz elnöke, dr. füri józsef, a kertészeti egyetem szőlészeti és borászati kutató intézet tudományos osztályvezetője és huszta jános, a mezőgazdasági szövetkezetek kiskunsági területi szövetségének termelésszervezője részesült.

pénteken üzemi bemutatókkal folytatódik a kertészeti konferencia, ugyanakkor kecskeméten tartja plenáris ülését a talajtani vándorgyűlés. a hírös napok rendezői a vendégvadásra is felkészültek. több ideiglenes csárda is nyílt a városban. az érkezőket gazdag folklór-műsor várja, vasárnap pedig nagyszabású karnevált rendeznek. /mti/ lász/bné/er kz olt

17.08 010983 2694

sb0087 4 160 mtib2028

kitüntetés /granasztói páll/

1983. szeptember 1. - a népköztársaság elnöki tanácsa granasztói páll íróknak, építészeknek 75. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül a szocialista magyarországiért érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetését köpeczi béla művelődési miniszter csütörtökön adta át. /mti/

k pá/er bc olt
17.16 010983 0352

--

sb0088 4 130 mtib2029

kitüntetés /márton józsef/

1983. szeptember 1. - az elnöki tanács márton józsefnek, az mszmp xiii. kerületi bizottsága politikai munkatársának több évtizeden keresztül végzett, eredményes mozgalmi munkája elismeréséül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését deák gábor a xiii. kerületi pártbizottság első titkára adta át. /mti/

ka/bc/gw olt
17.17 010983 0408

--

sb0089 4 160 mtib2030

fóti ős

1983. szeptember 1. - a fóti ős eseménysorozatát az idén 15. alkalommal, szeptember 16. és október 17. között rendezik meg - jelentették be csütörtökön fóton a fáy-présházban megtartott sajtótájékoztatón. a megnyitót követő napon, szeptember 17-én kerül sor a rendezvény fő eseményére, a fóti szüretre. a település központjából szombaton délben indulnak el a szüreti felvonulók a fáy-présházhoz, ahol kulturális és szórakoztatási program várja a vendégeket. több rangos kulturális esemény is szerepel a fóti ős

programján. a tölgyek alatt címmel szeptember 23-án arany jános műveiből irodalmi estet rendeznek. bessenyei ferenc kossuth-díjas kiváló művész előadójára október 15-én kerül sor. orgonahangversenynek ad otthont október 7-én este a fóti műemléktemplom. /mti/

vir/gg/er st olt
17.18 010983 0814

--

sb0090 4 130 mtib2032 /felhasználható 18 órától!!!/

indiai külügyminiszter-helyettes látogatása

1983. szeptember 1. - augusztus 28. és szeptember 1. között hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodott kunvar natvar szingh indiai külügyminiszter-helyettes. megbeszélést folytatott garai róbert külügyminiszter-helyetessel a magyar-indiai kapcsolatok helyzetéről és időszerű nemzetközi kérdésekről. az indiai külügyminiszter-helyettest fogadta sarlós istván, a minisztertanács elnökhelyettese és várkonyi péter külügyminiszter. /mti/

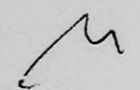
k/ka/bc/gw olt
17.30 010983 0513

--

sb0091 1 130 mtib2033

külföldi magyar egyesületekről - világszövetségi tanácskozás

1983. szeptember 1. - a külföldön, szerte a világon működő magyar egyesületek, klubok, iskolák sokféle módon segítik, de az eddigénél is jobban serkenthetnék magyarságtudat megőrzését. ez az értékelés csütörtökön hangzott el a magyarok világszövetségének elnökségi ülésén, amelyre tizenkét országból összesen husz egyesületi vezető érkezett a napirendi téma megvitatására: hogyan tehetik szorosabbá kapcsolataikat az óhazával a külföldi magyarok ottani szervezetei, ehhez milyen segítséget kérnek, hogyan tud támogatást adni az mvsz.

bognár józsef akadémikus, a világszövetség elnöke bevezetőben tájékoztatást adott a nyugat-európai országokból, az egyesült államokból, kanadából és uruguay-ból érkezett vendégeknek belpolitikánk időszerű témáiról, az ország előtt álló gazdasági feladatokról és társadalmpolitikai törekvésekről. ezt követően szüts pál, az mvsz főtitkár-helyettese vitaindítójában egyebek között úgy fogalmazta meg a hazai állásfoglalást: mi azt várjuk a külföldön élő magyaroktól, hogy legyenek jó polgárai befogadó hazájuknak, és amennyire tudják, őrizzék meg a magyarságukat, ápolják az óhazával való kapcsolataikat. ilyen szellemben munkálkodik immár 13 esztendeje az egész világra kiterjedő anyanyelvi mozgalom is, amely egyre szélesebb körben igyekszik bevonni a külföldi egyesületeket és hasonló közösségeket a magyarságtudat ébrentartásába, a magyar nyelv és kultúra, a magyar irodalom és művészet megismertetésébe, terjesztésébe.

a vitában - amelyben az mvsz vezetőivel együtt a külföldiek is kifejtették véleményüket - szó esett arról: ha a második, harmadik generációt is meg akarjuk magyarnak tartani, hathatós formákban kell közelíteni hozzájuk. tudati ráhatásokkal előbb az óhaza és népe iránti pozitív érzelmeket kell felkelteni bennük, s azután érzelmi uton is, közvetlen élmények nyújtásával lehet előidézni a fiatal nemzedékben a magyarság tudatos vállalását. a formák, módszerek közé tartoznak a magyarországról gyakran kiutazó művészcsoportok előadásai csakugy, mint az itthon rendszeresen szervezett nyári üdültetések, magyar nyelvtanfolyamok kint élő gyermekek részére. felvetődött annak az igénye is a világszövetségi megbeszélésen, hogy az egyesületek, klubok ne csak budapesttel, magyarországgal erősítsék a kapcsolatokat, hanem egymás között is folytassanak információcserét munkájukról, mindennapjaikról, szervezeti életükről. /mti/

t of/er -ár olt
17.31 010983 2507

-.-

sb0092 4 160 mtib2034

móga sándor kiállítása

1983. szeptember 1. - móga sándor ötvösművész alkotásaiból kiállítás nyílt csütörtökön a paál lászló teremben. a tárlaton több mint 40 használati tárgya: dobozok, tálcák, gyertyatartók, faldíszek láthatók; továbbá egy mobil, a színek játéka tanulmánya. móga sándor érdeklődése ujabban a fénytörés, a tükrözés felé fordult, de a kísérletezés mellett továbbra is egyedi ötvöstárgyak készítésével foglalkozik.

kiállítását szeptember 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők.
/mti/

t cs/ár/gw olt

17.32 010983 0539

-.-

sb0093 4 150 mtib2035

gépszerelés a székesfehérvári kenyérgyárban

1983. szeptember 1. - a fém lisztszilók és a korszerű, miniszámítógép vezérlésű lisztmanipulátor szerelésével az élgép szakemberei csütörtökön megkezdték az új székesfehérvári kenyérgyár technológiai szerelését. a fejér megyei sütőipari vállalat 185 millió forint értékű beruházással a dunántul legnagyobb kenyérgyárát építik fel a városban - a lengyel és hazai gyártmányú gyártósorokon, alagutkemencékben naponta 48 tonna kenyeret sütnék és a 7400 négyzetméteres csarnokban később napi 26 tonna kapacitású finompékáru gyártósort is telepítenek.

az új székesfehérvári kenyérgyárhoz karbantartó műhely, gépkocsi és konténer-telep, valamint száz személyes fürdő-öltöző is készül. az új üzem 1984 májusában kezdi meg az üzemi próbákat és a jövő év közepétől székesfehérvárt és 11 környező települést lát el jóminőségű kenyérral. /mti/

zs1/kz/gw olt

17.40 010983 0915

-.-

sb0094 4 180 mtib2036

időjárásjelentés

1983. szeptember 1. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

várható időjárás péntek estig:

az ország nagy részén a reggeli párásság megszűnése után tulnyomóan száraz, napos idő várható. az időnként megnövekvő gomolyfelhőzetből legfeljebb délnyugaton alakulhat ki egy-egy átfutó zápor.

a délkeleti, déli szél többfelé megélénkül, néhol megerősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11 és 16, a legmagasabb nappali hőmérséklet 24 és 29 fok között várható. /mti/

gw olt

17.44 010983 0585

--

sb0095 4 150 mtib2037

befejeződött veszprémben a iv. nemzetközi alkalmazott kémiai konferencia

1983. szeptember 1. - csütörtökön befejeződött veszprémben a iv. nemzetközi alkalmazott kémiai szimpózium, amelyen 14 ország szakemberei összegezték a tudományág legújabb eredményeit. kiemelt szerepet kapott az eszmecsere az energiatakarékosság, az ésszerű nyersanyag-felhasználás és a környezetvédelem. az utóbbi évek gazdasági irányai ugyanis megváltoztatták az alkalmazott kémiai kutatások célját. korábban elsődleges feladat volt a teljesítmények növelése, ma pedig az energiafelhasználás mérséklése, a hulladékmentes termelés. ezek a tényezők érvényesülnek a hazai kutatásokban is. az ezzel kapcsolatos eredményekről mintegy 30 magyar előadás hangzott el. a külföldi szakemberek csaknem ugyanennyi előadást tartottak. az energiatakarékos módszerek közül többen foglalkoztak az ugynevezett fluid eljárásokkal. ezeknek az a lényege, hogy a szemcsés anyag rétegein gázt vagy folyadékot áramoltatnak, ennek hatására a szemcsék mozgásba jönnek, és ebben a közegben nagyobb hatásokkal valósítható meg a kémiai reakció és a hőátadás egyaránt. e kutatási témában figyelemre méltó eredményeket ért el a műszaki kémiai kutató intézet, főleg a szemcsés anyagok szárítására, granulálására, bvonására dolgoztak ki fluid

As

eljárásokat. ezek ipari hasznosítása is megkezdődött. a tanácskozás lengyel résztvevői arról számoltak be, hogy ezzel az eljárással miként lehet az égés hatásfokát növelni, szénporok hasznosítására alkalmas kazánokat konstruálni. szintén az ésszerűbb energiafelhasználást szolgálja a hőcserélők hatásfokának növelése, amely több előadás témája volt.

a miskolci nehézipari egyetem és a mecseki ércbányák képviselői új hulladékmentes eljárásokról számoltak be. a várakozástól eltérően a tanácskozáson viszonylag kevés előadás foglalkozott a környezetvédelemmel, ezek között azonban érdeklődést váltott ki a miskolci nehézipari egyetem módszere, amellyel a vegyipari üzemek zajátalma csökkenthető. a tanácskozás sajátos jellemzője volt, hogy az előadások többségét a kutatók és az alkalmazók együtt tartották, így aztán az új eljárásokat, azok jelentőségét a gyakorlat szemszögéből is elemezték. /mti/

bév/nné/er kz olt
17.47 010983 2226

--

sb0096 4 160 mtib2039

nívódíjat kapott a győri balett

1983. szeptember 1. - a művelődési minisztérium nívódíját nyerte el a győri balett „izzó planéták” című produkciója. markó iván balettegyüttese a közelmúltban mutatta be ezt az előadást a fiatal művészek találkozóján, amelyet a kisz központi bizottsága rendezett.

a magas művészi színvonalu produkcióért járó nívódíjat tóth dezső művelődési miniszterhelyettes csütörtökön, az ifjúsági szövetség székházában adta át markó iván művészeti vezetőnek, vajda jános zeneszerzőnek, kovács lászló karmesternek, gombár judit diszlettervezőnek, továbbá a győri balett és a magyar néphadsereg művészegyüttese táncosainak.

a díjak átadása után fejtő györgy, a kisz kb első titkára köszöntötte a művészeket. /mti/

t cs/km/ár/gw olt

18.00 010983 0783

As

--

sb0097 4 150 mtib2040

gazdaságos textilkészítő eljárások

1983. szeptember 1. - 20 százalékos energiamegtakarítást eredményező és minőségjavító textilkészítési eljárásokat vezettek be több hazai textilgyárban - jelentették be csütörtökön székesfehérváron a textilipari műszaki tudományos egyesület országos ankétján. a tanácskozáson elmondták, hogy a kistext-ben és a szombathelyi lakástextil vállalatnál bevezetett, ugynevezett habos kikészítéshez a korábbinál 6-8 százalékkal kevesebb vegyszer és jelentős értékűvel kevesebb energia szükséges. a mosonmagyaróvári kötöttárugyár új textilfestőjében intenzív színezési technológiákat honosítottak meg. az új eljárás szerint az előkészítő /öblítő és mosó/ műveleteket a festéssel egy fürdőben végzik, és ezáltal a gyártási időt átlagosan másfél órával, a gőzfelhasználást pedig évi 20 százalékkal csökkentették. a gazdaságos textilkészítési eljárások ugyanakkor az önköltségcsökkentés mellett javították a kelmek, butorszövetek és műszőrmék minőségét, kopásállóságát és mérettartóságát is. /mti/

zsi/kz/gw olt

18.10 010983 1060

-.-

sb0098 4 180 mtib2046

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. szeptember 1.

sb0001 felujtják a szombathelyi ...
 sb0002 szociális otthon - bővítés ...
 sb0003 meteorológiai ősz - ...
 sb0004 nemzetközi gerontológiai ...
 sb0005 gáspár sándor finn ...
 sb0006 chambisz michaelidesz ...
 sb0007 lázár györgy befejezte évi rendes szabadságát
 sb0008 tűz a tojóházban
 sb0009 bélyegkiállítás ...
 sb0010 budapestten tartja ülését ...
 sb0011 évadnyitó társulati ülés ...
 sb0012 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0013 nemzetközi gyepgazdálkodási ...
 sb0014 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0015 somogy-zala megye éléskamrája

ds

sb0016 életmentő kitüntetése
 sb0017 építőipari szinesüveg ...
 sb0018 hévizi éva kiállítása
 sb0019 magyar erdésztanulók sikere
 sb0020 őszi nagyüzem ... /1. rész/
 sb0021 őszi nagyüzem ... /2. rész/
 sb0022 a magyar-burmai ... /1. rész/
 sb0023 a magyar-burmai ... /2. rész/
 sb0024 megkezdődött a magyar ...
 sb0025 ünnepségsorozat ... /1. rész/
 sb0026 ünnepségsorozat ... /2. rész/
 sb0027 magyar vezetők ... /1. rész/
 sb0028 magyar vezetők ... /2. rész/
 sb0029 a tourinform ajánlata ... /1. rész/
 sb0030 a tourinform ajánlata ... /2. rész/
 sb0031 tanévnyitó a szete-n
 sb0032 kneb-vizsgálat ... /1. rész/
 sb0033 külkereskedelmi iroda nyílt
 sb0034 az ötnapos tanítási hétről ...
 sb0035 kneb-vizsgálat ... /2. rész/
 sb0036 kneb-vizsgálat ... /3. rész/
 sb0037 egészségügyi ifjusági napok
 sb0038 ülést tartott a minisztertanács
 sb0039 kitüntetés
 sb0040 strandhírek
 /folyt. köv./ mz
 20.57 010983 1477

-.-

sb0099 4 180 mtib2047

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 építészeti kiállítás az ndk kulturában
 sb0042 eltemették borbély györgyöt
 sb0043 évadnyitó társulati ülés a békéscsabai jókai színházban
 sb0044 történelmi események - karikaturákon
 sb0045 intercoop-börze
 sb0046 szolidaritási nagygyűlés a gorkij művelődési központban /1. rész/
 sb0047 szolidaritási nagygyűlés a gorkij művelődési központban /2. rész/
 sb0048 orvosepidemiológiai tájékoztató
 sb0049 a környező országok időjárása
 sb0050 piaci előrejelzés
 sb0051 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0052 vízhőmérsékletek
 sb0053 népművészeti kiállítás szolnokon
 sb0054 m. tóth istván kiállítása

ds

sb0055 magyar-vietnami barátsági nagygyűlés tószegen
 sb0056 gáspár sándor festőművész kiállítása
 sb0057 szabolcs péter kiállítása sopronban
 sb0058 iparművészek tárlata szolnokon
 sb0059 komló hősokora dokumentumokban
 sb0060 két hét múlva nyílik a bnv
 sb0061 bentlakásos öregek napközi otthona dorkótanyán
 sb0062 új akna a dudari bányauzemekben
 sb0063 megkezdődtek a hírös napok
 sb0064 kitüntetés /granasztói páll/
 sb0065 kitüntetés /márton józsef/
 sb0066 főtű őszi
 sb0067 indiai külügyminiszter-helyettes látogatása
 sb0068 külföldi magyar egyesületekről - világszövetségi tanácskozás
 sb0069 móga sándor kiállítása
 sb0070 gépszerelés a székesfehérvári kenyérgyárban
 sb0071 időjárás
 sb0072 befejeződött veszprémben a iv. nemzetközi alk. kémiai konf.
 sb0073 dívdíjat kapott a győri balett
 sb0074 gazdasági textilgyártó eljárások
 sb0075 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0076 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: sebestyén tibor
 halasi györgy
 oltványi ottó

20.58 /mti/ gw/er
 010983 1806

- v é g e -

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0081X

Belföldi hírek

 budapest, 1983. szeptember 2. bel p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

hétsszázmillió levél, 1,3 milliárd hirlap

1983. szeptember 2. - a központi statisztikai hivatal felmérése szerint tavaly év végén 3190 postahivatal működött az országban, ebből 137 budapesten és 3053 vidéken. a postákon továbbított levelek száma meghaladta a 700 milliót, tíz év alatt csaknem 100 millióval növekedett. ugyanakkor az ajánlott, az expressz és a légipostai küldemények száma csökkent, ami feltehetően az időközbeni tarifaemelkedések következménye. a posta évről évre több hirlapot vesz át terjesztésre, ezek száma tavaly már meghaladta az 1.3 milliárdot. táviratokból is valamivel kevesebbet adott fel a lakosság tavaly, mint a megelőző években, ezek száma azonban így is meghaladta a 11 milliót.

a statisztika szerint tavaly a táviró és távbeszélő hálózat 26.786 kilométernyi légvezetékekkel és 52.096 kilométernyi kábellel bővült. a hálózat hossza az év végére meghaladta az 5.4 millió kilométert. a távbeszélő főközpontok befogadó képessége 802.595 volt, ennek több mint a fele budapesten, az alközpontoké 733.000, ezek nagyobb hányada vidéken. az ikervonalak száma valamivel meghaladja a különvonalu telefonokét. a 431.628 lakásban felszerelt telefonkészülék közül 270.303 működik budapesten, a többi vidéken. a 100 lakosra jutó telefonok száma országos átlagban 11,7. a fővárosban jobb a telefonellátottság, itt száz lakosra - a nyilvános és közületi telefonokat is figyelembevéve - 33 telefon jut, míg vidéken mindössze hét. összehasonlításként: ausztriában 100 lakosra 40, csehszlovákiában 21, görögországban 28, jugoszláviában 9,5, az ndk-ban 19 távbeszélőállomás jut.